

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۹ مردادماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

۰۲۱-۶۴۶۳

پدیدآورانگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، محمد حمیدی، علی قهرمانزاده، عباس مالکی، ابراهیم نجفی	ریاضی
سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، سعید جعفری، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی	علوم و فنون ادبی
ریحانه امینی، آرزنا بیدقی، فاطمه صفری، آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی	جامعه‌شناسی
حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، مهسا عفتی	روان‌شناسی
محمود بادربین، مجید بیگلری، علی رسولی، حسین شجاع‌الدینی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قاندامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته‌عربی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی	عربی، زبان قرآن
جواد پاکدل، سبا جعفرزاده صابری، عرفان دهدشنی، محمد رضایی‌نقا، موسی سپاهی	فلسفه و منطق
سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، محمد حمیدی، عباس ملکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سیدآرش مرتضائی فر	سیدآرش مرتضائی فر	امیرحسین کاروین	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، ملیکا ذاکری	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد، علی زیبا	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	علی عشوریان	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

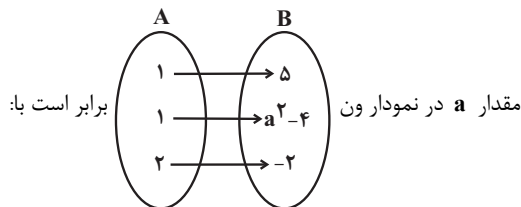
مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: مجیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

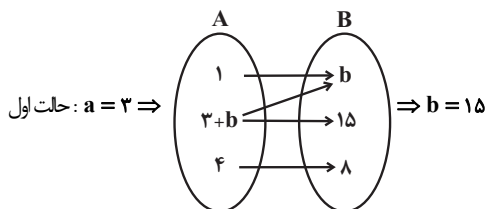
ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۲»

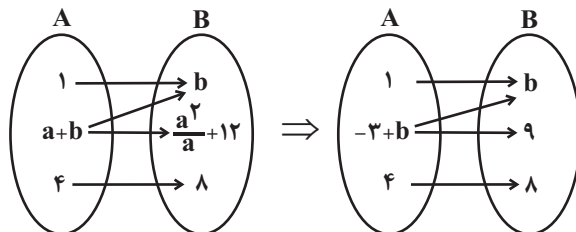
(مهمر عمیری)

$$a^2 - 4 = 5 \Rightarrow a^2 = 9 \Rightarrow \begin{cases} a = 3 \\ a = -3 \end{cases}$$

حالت دوم: a = -3

پس مقدار b برابر می شود با:

b = 9

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۲۱ تا ۲۵)

۲- گزینه «۳»

(علی قهرمان زاده)

استدلال قیاس استثنایی:

$$((p \Rightarrow q) \wedge p) \Rightarrow q$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه های ۱۴ و ۱۵)

۳- گزینه «۴»

(علی قهرمان زاده)

مقدار f(k) از دو ضابطه به دست می آید و باید با هم برابر باشند.

$$f(k) = f(k)$$

$$\Rightarrow k + k = -2k + 3 \Rightarrow 4k = 3$$

$$\Rightarrow k = \frac{3}{4}$$

$$f(x) = \begin{cases} x + \frac{3}{4} & , x \geq \frac{3}{4} \\ -2x + 3 & , x \leq \frac{3}{4} \end{cases}$$

$$\frac{\sqrt{2}-1 < \frac{3}{4}}{f(\sqrt{2}-1) = -2(\sqrt{2}-1) + 3 = -2\sqrt{2} + 2 + 3 = -2\sqrt{2} + 5}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۲۷ تا ۳۳)

۴- گزینه «۱»

(ابراهیم نبغی)

$$f(x) = x \Rightarrow f(6a^2 - a - 1) = 0$$

$$\Rightarrow 6a^2 - a - 1 = 0$$

$$\Rightarrow a = \frac{-(-1) \pm \sqrt{(-1)^2 - 4(6)(-1)}}{2 \times 6}$$

$$= \frac{1 \pm 5}{12} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{2} \\ a = -\frac{1}{3} \end{cases}$$

$$f(2a+1+a^2) = \frac{4}{9} \Rightarrow 2a+1+a^2 = \frac{4}{9} \Rightarrow (a+1)^2 = \frac{4}{9}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a+1 = \frac{2}{3} \Rightarrow a = -\frac{1}{3} \\ a+1 = -\frac{2}{3} \Rightarrow a = -\frac{5}{3} \end{cases}$$

a = -1/3 جواب مشترک قابل قبول است. پس:

$$\Rightarrow f = \{(0,0), (-3a-b,b), (\frac{4}{9}, \frac{4}{9})\}$$

$$f(-3a-b) = b \Rightarrow -3a-b = b \xrightarrow{a = -\frac{1}{3}} -1-b = b$$

$$2b = -1 \Rightarrow b = -\frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow f = \{(0,0), (\frac{1}{2}, -\frac{1}{2}), (\frac{4}{9}, \frac{4}{9})\}$$

$$0 + \frac{1}{2} + \frac{4}{9} = \frac{9+8}{18} = \frac{17}{18}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۲۵ تا ۳۳)

۵- گزینه «۱»

(مهمر بعیرایی)

دو عدد مخالف صفر را به صورت x و y ≠ 0 در نظر می گیریم.

مجموع مکعبات دو عدد به صورت x³ + y³ و مجذور آن به صورت

$$(x^3 + y^3)^2$$

نوشته می شود. هم چنین معکوس حاصل ضرب دو عدد را به صورت 1/xy می نویسیم. پس گزینه «۱» درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه های ۱۲ و ۱۳)

۶- گزینه «۳»

(عباس مالکی)

وقتی علامت اعداد نامعلوم است، نمی توانیم تقسیم کنیم. اگر منفی

باشد، جهت آن عوض می شود برای مثال:

$$4 > -2 \Rightarrow \frac{4}{-2} < \frac{-2}{-2} \Rightarrow -2 < 1 \Rightarrow$$
 اشتباه در گام ۲ هست

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه های ۱۵ تا ۱۷)

۷- گزینه ۳»

(عباس مالکی)

خروجی تابع g را برابر k در نظر می‌گیریم:

$$\frac{1}{3} = \frac{1}{a} + k \Rightarrow k = \frac{1}{3} - \frac{1}{a} \Rightarrow k = \frac{a-3}{3a}$$

$$\text{عبارت اول: } \frac{1}{3} = \frac{1}{a} + k \Rightarrow k = \frac{1}{3} - \frac{1}{a} \Rightarrow k = \frac{a-3}{3a}$$

$$\text{عبارت دوم: } \frac{a-3}{3a} = \frac{1}{3} \times 3 \Rightarrow a-3=3 \Rightarrow a=6$$

$$\Rightarrow k = \frac{a-3}{3a} = \frac{3}{18} = \frac{1}{6}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۸- گزینه ۴»

(مهمرب پیریایی)

$$\text{همانی } f \rightarrow f(x) = x \Rightarrow \begin{cases} a-2b=1 \\ c=0 \end{cases}$$

$$\text{مقدار ثابت } g \rightarrow g(x) = \text{مقدار ثابت} \Rightarrow \begin{cases} a+b=0 \\ 2b = \text{مقدار ثابت} \end{cases}$$

$$\begin{cases} a-2b=1 \\ a+b=0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a+2b=-1 \\ a+b=0 \end{cases} \Rightarrow 3b=-1 \Rightarrow b=-\frac{1}{3}$$

$$a+b=0 \Rightarrow a=\frac{1}{3}, g(x)=-\frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow f(a)+f(b)+g(c) = f\left(\frac{1}{3}\right) + f\left(-\frac{1}{3}\right) + g(0)$$

$$= \frac{1}{3} - \frac{1}{3} + \left(-\frac{2}{3}\right) = -\frac{2}{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۹- گزینه ۴»

(کنکور سراسری تیرماه ۱۳۰۲ - نوبت دوم)

در گام (۵) چون $a-b$ برابر صفر است (چون $a=b$). در این گام اشتباه رخ داده است؛ زیرا نمی‌توان دو طرف تساوی را بر صفر تقسیم کرد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۱۰- گزینه ۳»

(کنکور خارج از کشور تیرماه ۱۳۰۲ - نوبت دوم)

$$f(x) = c \Rightarrow \begin{cases} f(kx) = c \\ f(x) = c \end{cases} \Rightarrow (k^2 - 3)c = c \Rightarrow c(k^2 - 4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} c=0 \\ \text{یا} \\ k^2 - 4 = 0 \xrightarrow{k \in \mathbb{N}} k=2 \end{cases}$$

$$g = \{(k, n^2 - 3n + 4), (2n, m^2 - 4m + 4), (f(n), n - 4)\}$$

$$\frac{k=2}{\rightarrow} 2 = n^2 - 3n + 4 \Rightarrow n^2 - 3n + 2 = 0$$

$$\Rightarrow (n-1)(n-2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n=1 \\ n=2 \end{cases}$$

$$\frac{n=1}{\rightarrow} 2 = m^2 - 4m + 4 \Rightarrow m^2 - 4m + 2 = 0 \Rightarrow \Delta = 16 - 8 = 8$$

ریشه‌ها گنگ هستند. $\sqrt{\Delta} = \sqrt{8}$

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- گزینه ۲»

(علی قورمان زاده)

کارگر اول در B روز و کارگر دوم در A روز به تنهایی کار را تمام می‌کنند، پس:

$$A = B + \lambda$$

$$\frac{1}{A} + \frac{1}{B} = \frac{1}{3} \xrightarrow{A=B+\lambda} \frac{1}{B+\lambda} + \frac{1}{B} = \frac{1}{3}$$

$$\times 3B(B+\lambda) \rightarrow 3B + 3(B+\lambda) = B(B+\lambda)$$

$$3B + 3B + 3\lambda = B^2 + \lambda B$$

$$B^2 + \lambda B - 2\lambda = 0$$

$$\Rightarrow (B+6)(B-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} B = -6 \\ B = 4 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۱۲- گزینه ۴»

(علی قورمان زاده)

$$f(0) = \sqrt{0+\lambda} = \sqrt{\lambda} = 2\sqrt{2}$$

$$f(a) = \sqrt{a+\lambda}$$

$$f(\) = \sqrt{\ +\lambda} = \sqrt{\ }$$

$$\frac{+}{\rightarrow} 2\sqrt{2} + \sqrt{a+\lambda} + 3 = 2\sqrt{2} + 4$$

$$\sqrt{a+\lambda} = 1 \Rightarrow a+\lambda = 1 \Rightarrow a = -\lambda$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

۱۳- گزینه ۱»

(مهمرب همیری)

به حل هر یک از معادلات A و B می‌پردازیم:

$$A: \frac{3x-2}{x} + \frac{2x+5}{x+3} = 5 \Rightarrow \frac{3x-2}{x} + \frac{2x+5}{x+3} - 5 = 0$$

$$\Rightarrow \frac{(3x-2)(x+3) + (2x+5)x - 5x(x+3)}{x(x+3)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{3x^2 + 7x - 6 + 2x^2 + 5x - 5x^2 - 15x}{x(x+3)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{-3x-6}{x(x+3)} = 0 \Rightarrow -3x-6=0 \Rightarrow x=-2$$

(عباس مالکی)

۱۶- گزینه «۴»

$$k = \frac{1}{t} \Rightarrow \text{بازنویسی سؤال} = \frac{(t+3)(t-1)}{k-1} = \frac{3k+t+4}{k^2-1}$$

$$\frac{(k+1)(t+3)(t-1)}{k^2-1} = \frac{3k+t+4}{k^2-1}$$

$$\Rightarrow (k+1)(t+3)(t-1) = 3k+t+4$$

به دلیل وجود $3k$ و t دو پرانتز اول را ضرب می‌کنیم

$$\Rightarrow (kt+3k+t+3)(t-1) = 3k+t+4$$

$$kt = \frac{1}{t} \times t = 1 \rightarrow (3k+t+4)(t-1) = 3k+t+4 \rightarrow t-1=1$$

$$\Rightarrow t=2, k = \frac{1}{2}$$

حال در معادله $3k+t+4=0$ با جایگذاری $k = \frac{1}{2}$ داریم:

$$\frac{3}{2} + t + 4 = 0 \Rightarrow t = -3 \text{ و } k = -\frac{1}{3}$$

که با توجه به گزینه‌ها، گزینه «۴» می‌تواند باشد.

(ریاضی و آمار (I)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

(عباس مالکی)

۱۷- گزینه «۴»

$$x^2 - 2x = xy \Rightarrow x(x-2) = xy \xrightarrow{x \neq 0} y = x-2 (*)$$

$$x^2 + y = 0 \xrightarrow{(*)} x^2 + y = x^2 + x - 2 = 0$$

$$\Rightarrow (x+2)(x-1) = 0$$

$$\Rightarrow x = -2, 1$$

$$\begin{cases} x = -2 \Rightarrow (x+3, 4) = (1, 4) \Rightarrow \text{تابع نیست} \\ x = 1 \Rightarrow (x+3, 4) = (4, 4) \Rightarrow \checkmark \end{cases}$$

$$x = 1, y = x - 2 = -1 \Rightarrow y = x - 2 = 1 - 2 = -1$$

$$x^2 - y^2 = 1^2 - (-1)^2 = 1 - 1 = 0$$

(ریاضی و آمار (I)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹)

(مهمر بهیاری)

۱۸- گزینه «۱»

اگر رابطه‌ای از مجموعه A به مجموعه B تعریف شده باشد، زمانی تابع است که به هر عضو از مجموعه A دقیقاً یک عضو از مجموعه B نسبت داده شود در گزینه «۱» برای هر عدد طبیعی یک عدد می‌توان نسبت داد که برابر تعداد شمارنده‌های اول آن باشد.

(ریاضی و آمار (I)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹)

(کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۲ - نوبت دوم)

۱۹- گزینه «۲»

کل مسافت ۲۰۰ کیلومتر است، اگر سرعت حالت اول را V در نظر بگیریم در حالت دوم سرعت $V-20$ است و اگر زمان اولیه t باشد، زمان دوم $t + \frac{5}{6}$ بر حسب ساعت است. در نتیجه:

$$\frac{200}{V-20} = \frac{200}{V} + \frac{5}{6} \Rightarrow \frac{200}{V-20} = \frac{200}{V} + \frac{200}{240} \Rightarrow \frac{1}{V-20} = \frac{1}{V} + \frac{1}{240}$$

$$\Rightarrow V^2 - 20V - 4800 = 0 \Rightarrow (V+60)(V-80) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} V = -60 \text{ غلط} \\ V = 80 \text{ قق} \end{cases} \Rightarrow \text{سرعت دوم} = 80 - 20 = 60$$

$$\Rightarrow \text{نسبت خواسته شده} = \frac{80}{60} = \frac{4}{3}$$

(ریاضی و آمار (I)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

$$B: \frac{x^2 - 2x + 2}{x^2 - 2x} - \frac{1+x}{x} = \frac{x-1}{x-2}$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 - 2x + 2}{x^2 - 2x} - \frac{1+x}{x} - \frac{(x-1)}{x-2} = 0$$

$$\frac{x^2 - 2x + 2 - (1+x)(x-2) - x(x-1)}{x(x-2)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 - 2x + 2 - x^2 + x + 2 - x^2 + x}{x(x-2)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{-x^2 + 4}{x(x-2)} = 0 \Rightarrow -x^2 + 4 = 0 \Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow \begin{cases} x = 2 \text{ غلط} \\ x = -2 \text{ قق} \end{cases}$$

پس مجموع جواب‌های قابل قبول معادلات برابر است با:

$$-2 - 2 = -4$$

(ریاضی و آمار (I)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

(ابراهیم نبفی)

۱۴- گزینه «۲»

$$\frac{1}{n} : \text{سهم هر نفر از کیک} \rightarrow n : \text{تعداد نفرات ابتدایی}$$

$$\frac{1}{n+2} : \text{سهم هر نفر از کیک} \rightarrow n+2 : \text{تعداد نفرات ثانویه}$$

$$\frac{1}{n} - \frac{1}{n+2} = \frac{1}{12} \Rightarrow \frac{(n+2) - n}{n(n+2)} = \frac{1}{12}$$

$$\frac{2}{n^2 + 2n} = \frac{1}{12} \Rightarrow n^2 + 2n = 24 \Rightarrow n^2 + 2n - 24 = 0$$

$$(n+6)(n-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 4 \checkmark \\ n = -6 \times \end{cases}$$

$$\frac{1}{6} = \frac{1}{12} : \text{سهم نفرات ثانویه از کیک} \Rightarrow n+2 = 6 \Rightarrow n = 4$$

(ریاضی و آمار (I)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

(ابراهیم نبفی)

۱۵- گزینه «۳»

گزینه «۱»: اگر در محدوده $x < 1$ یکی از قطعات رسم شده نمودار را حذف کنیم، نمودار حاصل مربوط به یک تابع خواهد بود یعنی با حذف فقط یک نقطه نمودار، رابطه تابع نمی‌شود.

گزینه «۲»: چون مقادیر نمودار داده شده در $x=0$ سه مقدار متفاوت $(-1, 0, 1)$ است باید دو مقدار از آن‌ها حذف شود تا نمودار حاصل مربوط به یک تابع باشد.

گزینه «۳»: اگر مقدار تابع در نقطه $x=1$ را روی محور x ها یا روی خط $y=1$ از نمودار حذف کنیم، نمودار حاصل مربوط به یک تابع خواهد بود.

گزینه «۴»: مقادیر نمودار داده شده در $x=1$ بی‌شمار مقدار دارد که با حذف فقط یک مقدار، نمودار تبدیل به نمودار یک تابع نخواهد شد.

(ریاضی و آمار (I)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹ و ۵۵)

رقم نه می‌تواند باشد در همه این اعداد رقم صدگان ۹ حالت می‌تواند باشد، بنابراین:

$$n(B) = 9 \times 9 + 9 \times 8 + \dots + 9 \times 1 = 9 \times \frac{9 \times 10}{2}$$

$$= 9 \times 5 \times 9$$

$$\frac{P(A)}{P(B)} = \frac{72}{100} = \frac{72}{45} = \frac{24}{15} = \frac{8}{5} = 1 \frac{1}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۱)

۲۴- گزینه «۱» (ابراهیم نجفی)

گزینه «۱»: $\binom{11}{2} = \frac{11 \times 10 \times 9!}{2! \times 9!} = \frac{11 \times 10}{2} = 55$

گزینه «۲»: $\binom{11}{1} \times \binom{10}{1} = 11 \times 10 = 110$

گزینه «۳»: $\binom{6}{1} \times \binom{10}{1} = 6 \times 10 = 60$

گزینه «۴»: $\binom{11}{1} \times \binom{11}{1} = 11 \times 11 = 121$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۲۵- گزینه «۳» (ابراهیم نجفی)

گزینه «۱»: $1 \times \binom{14}{3} = 1 \times \frac{14 \times 13 \times 12 \times 11!}{3! \times 11!} = 14 \times 13 \times 2 = 364$

گزینه «۲»: $\binom{6}{2} \times \binom{9}{2} = \frac{6 \times 5}{2} \times \frac{9 \times 8}{2} = 15 \times 36 = 540$

گزینه «۳»: $\binom{5}{1} \times \binom{6}{1} \times \binom{4}{2} + \binom{5}{1} \times \binom{4}{1} \times \binom{6}{2} + \binom{6}{1} \times \binom{4}{1} \times \binom{5}{2}$

$$= (5 \times 6 \times 6) + (5 \times 4 \times 15) + (6 \times 4 \times 10) = 180 + 300 + 240 = 720$$

گزینه «۴»: $\binom{4}{1} \times \binom{11}{3} = 4 \times \frac{11 \times 10 \times 9 \times 8!}{3! \times 8!} = 4 \times 11 \times 5 \times 3 = 660$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۲۶- گزینه «۳» (محمّد بھیرایی)

پرتاب تاس ۶ حالت و پرتاب سکه ۲ حالت دارد، پس:

$$6 \times 6 \times 2 \times 2 = 144$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

۲۰- گزینه «۲»

(کنکور سراسری تیرماه ۱۳۰۰)

$$f(-99) = -\frac{1}{2}(-99) + 4$$

$$f(-98) = -\frac{1}{2}(-98) + 4$$

:

$$f(100) = -\frac{1}{2}(100) + 4$$

$$\Rightarrow f(-99) + f(-98) + \dots + f(100)$$

برابر صفر است.

$$= -\frac{1}{2}(-99 - 98 - 97 + \dots + 99 + 100) + \underbrace{4 + 4 + \dots + 4}_{200 \text{ تا}}$$

$$= -\frac{1}{2}(0 + 100) + 4 \times 200 = -50 + 4 \times 200$$

حال میانگین این مقادیر برابر است با:

$$\frac{-50 + 4 \times 200}{200} = -\frac{1}{4} + 4 = 3 \frac{3}{4}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

ریاضی و آمار (۳)

۲۱- گزینه «۲»

(علی قهرمان زاده)

چون شامل a است، پس دو عضو دیگر باید انتخاب کنیم و چون فاقد e است از بین b و c و d، دو عضو انتخاب می‌کنیم:

$$\binom{3}{2} = 3$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۲۲- گزینه «۱»

(محمّد بھیرایی)

چون حرف اول مشخص شده است. پس باید دو حرف دیگر را از بین ۴ حرف دیگر انتخاب کنیم و مرتب کنیم:

$$\frac{3}{2} \times \frac{4}{1} \times \frac{1}{1} = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۲۳- گزینه «۲»

(ابراهیم نجفی)

$$n(S) = 9 \times 10 \times 10$$

$$n(A) = 9 \times 9 \times 8$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{9 \times 9 \times 8}{9 \times 10 \times 10} = \frac{72}{100}$$

در حالتی که دهگان از یکان بزرگتر باشد، ابتدا یکان را صفر در نظر می‌گیریم و دهگان یکی از ۹ رقم بزرگتر از صفر می‌تواند باشد؛ به همین ترتیب اگر یکان را یک در نظر بگیریم رقم دهگان ۸ رقم بزرگتر از یک می‌تواند باشد و به همین ترتیب تا حالتی که رقم یکان هشت و دهگان تنها

علوم و فنون ادبی (۲)

۳۱- گزینه ۱

(سیدعلیرضا علویان)

نویسندگان در این دوره کتاب‌های مشکل را به زبان ساده بازنویسی می‌کردند، نه برعکس. سایر عبارات درست‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۳۲- گزینه ۲

(سعید یعفری)

ستایش خرد در این بیت از ناصر خسرو از ویژگی‌های فکری اساسی در سبک خراسانی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «غم‌گرایی و فراق»

گزینه ۳: «ستایش عشق»

گزینه ۴: «روحیه عرفانی و اخلاقی و نقد زهد ریایی»

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۳۳- گزینه ۴

(سیدعلیرضا احمدی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دم» مجاز از لحظه

گزینه ۲: «هزار» مجاز از مقدار زیاد و «زبان» مجاز از دهان

گزینه ۳: «پا» مجاز از امکان

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۳۴- گزینه ۴

(سیدعلیرضا احمدی)

«رباط» در معنای کاروانسرا، استعاره مصرحه و مجاز به علاقه شباهت، استعاره از دنیا است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۵۴)

۳۵- گزینه ۴

(یاسین مهدیان)

در این بیت، «شیشه من» مجاز از «دل شاعر» است و علاقه مجاز، شباهت است. استعاره مصرحه

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «چشم» مجاز از «نظر»، به علاقه آلیت («چشم» عضوی از بدن است که کنش و عمل آن، یعنی «نظر و نگاه»، مقصود است).

گزینه ۲: «جام» مجاز از «شراب»، به علاقه ظرف و مظهر و «جام» ظرف است و مظهر آن، یعنی «شراب»، مقصود است.

گزینه ۳: «لیل و نهار» مجاز از «روزها»، به علاقه جزئیت و کلیت («لیل و نهار» بخش‌هایی از روز هستند و کل آن، یعنی «روزها» مقصود است).

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۴)

۲۷- گزینه ۴

(عباس مالکی)

سه حالت زیر ممکن است:

$$\left. \begin{aligned} \frac{1}{8} \times \frac{1}{8} \times \frac{1}{5} &= 64 \\ \frac{1}{9} \times \frac{1}{8} \times \frac{1}{5} &= 72 \\ \frac{1}{8} \times \frac{1}{8} \times \frac{1}{4} &= 256 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 64 + 72 + 256 = 392$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۶)

۲۸- گزینه ۳

(عباس مالکی)

حالت‌هایی که مجموع سه تاس رو شده برابر ۱۱ باشد را می‌نویسیم.

$$\begin{aligned} & \text{حالت ۳} \quad \text{حالت ۳} \quad \text{حالت ۳} \\ & (1, 5, 5), (4, 4, 3), (5, 3, 3) \Rightarrow 3 \times 3 = 9 \\ & (1, 6, 4), (2, 4, 5), (2, 3, 6) \Rightarrow 3 \times 3! = 18 \\ & 9 + 18 = 27 \end{aligned}$$

$$\text{احتمال} = \frac{\text{مطلوب}}{\text{کل}} = \frac{3 \times 3 \times 3}{6 \times 6 \times 6} = \frac{1}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۱)

۲۹- گزینه ۳

(لنگور سراسری تیرماه ۱۴۰۲ - نوبت دوم)

حسن از ورودی که علی وارد شده نمی‌تواند وارد شود؛ همچنین از خروجی که علی خارج شده نمی‌تواند خارج شود، پس دو حالت برای ورودی حسن در نظر می‌گیریم. حالتی که حسن از در غیر از خروجی علی وارد شود که ۲ حالت می‌شود و حالتی که حسن دقیقاً از خروجی علی وارد شود که یک حالت می‌شود:

$$\left. \begin{aligned} \frac{4}{4} \times \frac{3}{3} \times \frac{2}{2} \times \frac{2}{2} &= 48 \\ \frac{4}{4} \times \frac{3}{3} \times \frac{1}{1} \times \frac{3}{3} &= 36 \end{aligned} \right\}$$

سپس به کمک اصل جمع داریم: $48 + 36 = 84$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۶)

۳۰- گزینه ۲

(لنگور سراسری دی‌ماه ۱۴۰۲ - نوبت اول)

(جایگشت ۷ نفر برابر ۷! است.) $n(S) = 7!$
ابتدا نفر اول و آخر را از مدرسه A انتخاب می‌کنیم.

$$\frac{3}{3} \times \frac{5}{5} \times \frac{4}{4} \times \frac{3}{3} \times \frac{2}{2} \times \frac{1}{1} \times \frac{2}{2}$$

نفر آخر 5!

$$P = \frac{3 \times 5! \times 2}{7!} = \frac{5! \times 3 \times 2}{7 \times 6 \times 5!} = \frac{1}{7}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۱)

علوم و فنون ادبی (۱)

(مجتبی فرهادی)

۴۱- گزینه «۱»

یک مورد نادرست است.

د) اصل تفسیر طبری را «محمد بن جریر طبری» به زبان عربی نوشته است، اما جمعی از دانشمندان آن زمان این کتاب را به زبان فارسی برگرداندند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

(یاسین مهریان)

۴۲- گزینه «۱»

«ب»: این توضیح مربوط به زبان پهلوی است، نه پارسی.

«د»: منطقه رواج فارسی دری، نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

(یاسین مهریان)

۴۳- گزینه «۳»

آوردن موعظه و نصیحت در شعر فارسی، از آغاز قرن چهارم معمول گردید، نه از اواخر آن قرن.

در مورد عنصری، فرخی و منوچهری دقت کنید که این شاعران در اواخر عهد سامانیان تربیت یافته بودند، اما در دربار غزنوی هم حضور داشتند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۳)

(ممن اصغری)

۴۴- گزینه «۲»

نوع سجع ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» متوازی، اما سجع گزینه «۲»، «مطرف» است.

سجع‌های به کار رفته در ابیات:

گزینه «۱»: رهن و گردن (متوازی)

گزینه «۲»: جوبار و بار (مطرف)

گزینه «۳»: دام و بام (متوازی)

گزینه «۴»: رخسار و رفتار (متوازی)

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

(یاسین مهریان)

۴۵- گزینه «۲»

نوع سجع در همه عبارات، «متوازی» است؛ اما واژگان «نالیده» و «نکشیده»، هم‌وزن نیستند و دارای سجع مطرف هستند.

واژگان سجع در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آویخته - انگیخته

گزینه «۳»: بخورند - نبرند

گزینه «۴»: فسون - جنون

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

(ممن اصغری)

۳۶- گزینه «۳»

بیت گزینه «۳» بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن» سروده شده است، اما سایر ابیات بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» سروده شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

(رضا رنجهری)

۳۷- گزینه «۴»

هجاهای کشیده بیت چهارم: «طار - بست - نیست - زار» چهار مورد است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هجاهای کشیده بیت اول: «لست - دست»

گزینه «۲»: هجاهای کشیده بیت دوم: «روز - عهد»

گزینه «۳»: هجاهای کشیده بیت سوم: «تیم - شاق - دند - مار»

تکلیف: در تشخیص هجای کشیده به اتصالات توجه کنید! گاهی هجای کشیده به کلمه بعدی متصل می‌شود و دیگر هجای کشیده به حساب نمی‌آید: «وقت بهار» - «ماه صفر» - «عین گلاب»

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(ممن اصغری)

۳۸- گزینه «۴»

وزن ابیات «الف و د»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

تشریح گزینه‌های دیگر:

وزن بیت «ب»: مستفععلن مستفععلن مستفععلن مستفععلن

وزن بیت «ج»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۴۳)

(ممن اصغری)

۳۹- گزینه «۳»

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه‌های مرتبط: ضرورت ترک تعلقات مادی برای رسیدن به معشوق

مفهوم بیت گزینه «۳»: ضرورت جان‌فشانی در راه عشق

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۴۷)

(هومن نمازی)

۴۰- گزینه «۴»

ه) شاعر می‌گوید ظاهر (صورت) و صفات من همه از آن معشوق (معبود) است و به مفهوم عرفانی فنای فی الله اشاره دارد.

د) شاعر خدا را تنها پناه و دستگیر در جهان می‌داند (فراگیری لطف و فیض الهی). بیت «الف» هم همین معنا را دارد.

ج) خواجه سرو روان (معشوق مورد نظر خود) را بر صنوبر (نماد دیگر زیبا رویان) ترجیح می‌دهد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۴۰)

۴۶- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

تکته: در این سؤال، باید صرفاً به سجع ابیات توجه داشت و به وزن ابیات، بی توجه بود.

«الف»: «گلستان»، با «سپیدی»، «شبستان» و «جانان»، به ترتیب سجع‌های متوازن، متوازی و مطرف می‌سازند. «سفیدرو» را نمی‌توان با «گلستان» دارای سجع دانست. (رد گزینه «۴»)

«ب»: «بلبل» با «گل»، «بارم» و «پل»، به ترتیب سجع‌های متوازی و مطرف می‌سازند. «خودش» را نمی‌توان با «بلبل» دارای سجع دانست. (رد گزینه «۱»)

«ج»: «جانت» با «نانت»، «دستانت» و «باشی»، به ترتیب سجع‌های متوازی، مطرف و متوازن می‌سازند. «سوختم» را نمی‌توان با «جانت» دارای سجع دانست. (رد گزینه «۲»)

(علوم و فنون ادبی (۱)، برع لفظی، صفحه ۵۳)

۴۷- گزینه «۴»

(هومن نمازی)

واژه «دولت» در هجای نخست دارای مصوت مرکب است؛ یعنی «Dow» باید خوانده شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در هجای دهم «چشم» و «زلف»، «م+و» بلند در نظر گرفته شده‌اند که صحیح نیست.

گزینه «۲»: «ساکن‌ترین» خوانش درست این مصراع است.

گزینه «۳»: واژگانی مانند افاقیا، بیازارد، بیار و مانند این‌ها باید کوتاه تلفظ شوند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۸- گزینه «۴»

(حسن اصحابی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تمودی، ربودی و بودی» در این بیت سجع می‌سازند.

گزینه «۲»: «ستم (توستم در معنی با تو هستم)، مستم و پستم» کلمات مسجع این بیت هستند.

گزینه «۳»: «خوانم و بخوانم» هر دو از ریشه «خواندن» هستند و به دلیل اضافه شدن پیشوند و ساختار متفاوت دارای سجع‌اند.

گزینه «۴»: بیت فاقد سجع است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، برع لفظی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۴۹- گزینه «۲»

(رضا رنجبری)

تمامی ابیات بر وزن «فعولن فعولن فعولن فعولن» سروده شده‌اند و کلمات «نگردد - مصفاً - بخندد - ببوید - صداعی - وداعی»

به تنهایی یک رکن عروضی (پایه آوایی) را تشکیل داده‌اند.

بیت اول: ن / گرا / دد / خ / اجل / آ / ز / م / احک / سی / م / اخ / الص

م / صفا / فا / ک / نزا / رز / ا / ق / اکرا / دا / را / خُدا / را

بیت دوم: ب / اخن / دد / ه / می / با / غ / ا / چُن / رو / ا / ی / دل / ا / بر

ب / ابوید / ا / ه / می / ا / خ / ا / ک / چُن / ا / مَش / ا / ک / ا / ذ / ا / فر

بیت سوم: ج / ا / گل / بی / ش / ا / ندا / هم / س / ا / ران / را / ص / دا / ا / عی

ک / ا / نم / بل / ب / لا / ن / ا / ط / ر / ب / را / و / دا / ا / عی

بیت چهارم: م / ا / گوا / کز / ج / ا / هان / ا / دی / د / ا / م / ا / نی / ک / ا / عه / دی

غ / ل / ط / دی / د / ا / با / شی / ا / ک / ب / ا / عه / ا / د / ا / با / شد

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۰- گزینه «۳»

(مفسن اصغری)

تشریح مفاهیم ابیات:

الف) در به روی صورت دیوار نگشاییم ما: اهل ظاهر بینی نیستیم و به باطن توجه داریم.

ب) از خود طلب دواى دل مبتلای خویش: به خودت متکی باش.

ج) پایان شب محنت من صبح اجل بود: رنج و محنت من تا صبح اجل و هنگام مرگ (کنایه از نهایت مدت چیزی) طول کشید.

د) به زور بازوی اقبال کاری بر نمی‌آید: بخت و اقبال تأثیری در روزگار من ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۳)

۵۱- گزینه «۲»

(یاسین مهریان)

موارد «الف» و «ب» نادرست هستند:

«الف»: «نشاط اصفهانی» از شاعران دوره بازگشت است و در این دسته قرار نمی‌گیرد.

«ب»: بعد از تهران «تبریز» از بازار سیاسی و مطبوعاتی پرونقی برخوردار بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۵)

۵۲- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

مجله‌های نوبهار و دانشکده و نیز تاریخ تطور نظم فارسی از آثار ملک‌الشعرای بهار هستند.

خداوندنامه اثر فتحعلی‌خان صبا است و گلشن صبا نیز از آثار اوست، شمس‌الدین و قمر و داستان باستان از آثار میرزا حسن‌خان بدیع‌می‌باشند. روزنامه سروش توسط دهخدا در استانبول چاپ می‌شد. آثار او لغت‌نامه و یادداشت‌هایش تحت عنوان چرند و پرند در روزنامه صوراسرافیل است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۹ تا ۲۱)

۵۳- گزینه «۳»

(حسن اصصابی)

الف) نادرست: فرخی یزدی از شاعران شاخص دوره بیداری است.

ب) صحیح است (دقت کنید که میرزاده عشقی روزنامه‌نگار بوده است، بنابراین هم شاعر و هم نویسنده است).

ج) نادرست: فرخی یزدی بیشتر تحت تأثیر مسعود سعد سلمان و سعدی بود.

د) نادرست: میرزاده عشقی در روزنامه «قرن بیستم» به افشاگری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن زمان پرداخت.

ه) نادرست: فرخی یزدی در دوره هفتم مجلس نماینده مردم یزد شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۵۴- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

- ناظم الاسلام کرمانی کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» را در موضوع تاریخ مشروطه نوشت.

- قائم مقام فراهانی تکلف در نثر را از بین برد.

- نشریه ادبی «بهار» به وسیله میرزا یوسف‌خان اعتصامی منتشر می‌شد و روزنامه سروش را دهخدا در استانبول منتشر می‌کرد.

- میرزا آقا تبریزی اولین کسی بود که در ایران نمایشنامه فارسی نوشت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

۵۵- گزینه «۴»

(حسن اصصابی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مجموعه آثار منظوم و منثور نشاط با عنوان گنجینه نشاط باقی است.

گزینه «۲»: شمس و طغرا متنی داستانی و به نثر است.

گزینه «۳»: تاریخ بیداری ایرانیان منثور است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۷ تا ۲۰)

۵۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

در عصر بیداری موضوعات جدید در ادبیات و جامعه پیش آمد و لغات و اصطلاحات غربی وارد شعر شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۵۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

سه مورد درست و دو مورد نادرست است:

ب) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های تاریخی بود.

ت) ترجمه آثار اروپایی در ایران با ایجاد چاپ‌خانه در زمان فتحعلی‌شاه آغاز شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۵۸- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

مورد «ب»: نمایشنامه در زمان ناصرالدین شاه شکل گرفت، نه در زمان مشروطه. (دقت کنید که دوره مشروطه کل دوره قاجار را در بر نمی‌گیرد).

مورد «ج»: رمان‌های اجتماعی غلط است و رمان‌های تاریخی صحیح است.

مورد «ه»: میرزا آقا تبریزی نمایش‌نامه‌های کوتاه نوشت و آن‌ها در صدر مشروطه منتشر شدند، نه بعد از مشروطه.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۵۹- گزینه «۳»

(مجتبی فراهانی)

در نثر قائم‌مقام عبارات کوتاه، گاه موزون و مسجع هستند که در متن گزینه «۳» به وضوح قابل مشاهده است، اما استفاده از اصطلاحات ساده و عامیانه و زبان طنزآمیز از ویژگی‌های سبک دهخدا است که در گزینه «۱» و «۲» و «۴» قابل مشاهده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۶۰- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات گزینه «۳»: اصل و مبدأ همه چیز، خداوند است و چیزهایی که در جهان می‌بینیم، ظلّ و سایه‌ای از خداوند هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیان ستایش خداوند و نقش اسماء الحسنی (نام‌های خداوند)

گزینه «۲»: مذمت بهشت‌خواهی و ستایش خداخواهی

گزینه «۴»: تأثیر عنایت الهی بر موجودات و کمال‌یافتن آن‌ها

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۱۰)

جامعه‌شناسی (۲)

۶۱- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

عقاید و ارزش‌ها با پذیرش انسان‌ها به عرصه فرهنگ بشری راه می‌یابند. تا قبل از ظهور اسلام شمال غربی شبه‌جزیره عربستان تحت نفوذ امپراتوری روم بود. غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند موجب شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی به‌طور کامل آشکار نشود. عقاید و ارزش‌های جهان اسلام فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی با تلاش و کوشش عالمان مسلمان از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کردند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۶۲- گزینه «۴»

(آرش مرتضایی‌فر)

استبداد قومی چون پشتوانه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت از رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلام دوری می‌کرد مثل اینکه ناصرالدین با وجود اینکه در دوره استبداد قومی پادشاه بود ولی فرمان ساخت تکیه دولت را برای مراسم ماه محرم و صفر داد.

استبداد استعماری چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت. (مثل دستور کشف حجاب توسط رضا خان)

بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از انقلاب اسلامی ایران برای مقابله با سلطه استعمار از مکاتب و روش‌های غربی مانند ناسیونالیسم و مارکسیسم استفاده می‌کردند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۶۳- گزینه «۲»

(آرش مرتضایی‌فر)

رویکرد گزینشی فرهنگ غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن به عنوان پروتستانتیسم یاد می‌شود.

اومانیسم از نتایج منطقی سکولاریسم است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۶۴- گزینه «۴»

(کنکور قاجار از کشور ۹۸)

روشنگری در معنای عام خود، پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست. انبیای الهی از دیرباز برای روشنگری و از بین بردن موانعی آمده‌اند که راه را بر حقیقت بسته‌اند. در فرهنگ دینی اسلام، عقل، وحی و تجربه روش‌های شناخت حقیقت‌اند. روشنگری در این معنا، اگر با هستی‌شناسی و انسان‌شناسی دینی همراه باشد، با استفاده از وحی، عقل و تجربه، تفسیری دینی از انسان و جهان ارائه می‌دهد.

روشنگری در معنای خاص، به مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته‌شده در فرهنگ غرب گفته می‌شود و روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیسم همراه شده است. این روش در طول بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، شکل‌های مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همه آن‌ها کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت

است. روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل این‌که وحی را نمی‌پذیرد به دنیسم منجر می‌شود. دنیسم یعنی اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۶۵- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرون ۱۷ و ۱۸	عقل‌گرایی، نفی وحی	دنیسم
قرون ۱۹ و ۲۰	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	دانش ابزاری (سکولار)
پایان قرن ۲۰	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	بحران معرفتی

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۴۳)

۶۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌ای، با تغییر)

جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپاییان با مسلمانان و بالاخره فتح قسطنطنیه، زمینه‌های اقتدار حاکمیت کلیسا را در هم ریخت.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۴۶)

۶۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌ای، با تغییر)

تصویر صورت سؤال، مجسمه داوود اثر میکل آنژ است که در آن بازگشت به هنر یونان باستان (رنسانس) دیده می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۴۷)

۶۸- گزینه «۱»

(آریتا پیرقی)

علت شکل‌گیری حقوق طبیعی بشر ← رویگردانی از نگاه معنوی به بشر
 علت ظهور قشر جدید سرمایه‌داران ← گسترش تجارت و رشد صنعت
 علت سرایت سکولاریسم به لایه‌های عمیق فرهنگ غرب ← فلسفه‌های روشنگری

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۹، ۵۱ و ۵۲)

۶۹- گزینه «۲»

(معمد معری یعقوبی)

مهم‌ترین ویژگی انسان شناختی فرهنگ جدید غرب، اومانیسم است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۹، ۴۸، ۵۱ و ۵۳)

۷۰- گزینه «۳»

تشریح موارد:

- در فرهنگ دینی، حقوق انسانی براساس ربوبیت پروردگار و فطرت الهی انسان شکل می‌گیرد.

- انقلاب فرانسه نخستین انقلاب لیبرال در جهان است.

- بخشی از حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند و با جریان دنیاگرا تقابل نداشتند.

بخشی دیگر رویکرد معنوی داشتند و در تقابل با جریان دنیاگرا قرار گرفتند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۷، ۵۲ و ۵۳)

جامعه‌شناسی (۱)

۷۱- گزینه «۳»

(آرش مرتضایی‌فر)

مورد «ج» نادرست است: باید از این اشتباه حذر کنیم که جهان اجتماعی و موجود زنده را کاملاً یکسان بپنداریم.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۷۲- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

اداره ثبت احوال: کلان و عینی

مرور خلاصه درس اول جامعه‌شناسی در ذهن دانش‌آموز: خرد و ذهنی

یک شاخه گل برای تبریک روز دختر: خرد و عینی

آزادی اجتماعی: کلان و ذهنی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۲۸)

۷۳- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

علاقه خریداری نفت به ارزان‌ترین قیمت ممکن ← مفقود بودن بعد ذهنی و معنایی نفت

علاقه به ساختن فیلم خاص ← ذهنی و خرد

تغییر در لهجه ← تغییر در لایه‌های سطحی است که تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید نمی‌آید

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰)

۷۴- گزینه «۴»

(آرش مرتضایی‌فر)

هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگر می‌گشاییم که هم‌اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می‌کنیم به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.

انسان‌ها در هر موقعیتی که قرار می‌گیرند ابتدا آن را تعریف می‌کنند و به آن معنا می‌دهند سپس در آن موقعیت دست به عمل می‌زنند.

تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد از نوع تفاوت‌های درون جهان اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۷۵- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

تفاوت جهان‌های اجتماعی بیشتر در ویژگی‌های ذاتی آن‌هاست. از مهم‌ترین انتقادات به خودمداری فرهنگ غرب را مردم‌شناسان کردند. در تقسیم‌بندی دورکیم از جوامع بشری، در جوامع مکانیکی تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته یا در حد ساده و ابتدایی است مثل تقسیم کار سنی و جنسی.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۷۶- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است ولی باید توجه داشته باشیم که پیامدها و الزام‌هایی که جهان اجتماعی به دنبال می‌آورد، وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد نیست.

د) جهان اجتماعی جدیدی که شکل می‌گیرد الزام‌های جدیدی به دنبال می‌آورد.

تذکر: جهان اجتماعی در قالب فرصت‌ها و محدودیت‌ها (یا همان باید‌ها و نبایدها) تحقق می‌یابد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۳)

۷۷- گزینه «۳»

(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۱)

عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ بشر دارند. آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس از این جمله‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۳۸)

۷۸- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۲ - نوبت اول ری‌ماه)

فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند. به عبارت دقیق‌تر، فرصت‌ها و محدودیت‌ها، دو روی یک سکه‌اند. یک زبان، دستور و قواعد پیچیده‌ای دارد. مردمی که با آن سخن می‌گویند، باید قواعدش را بیاموزند و در چارچوب آن حرف بزنند. آن‌ها نمی‌توانند هرگونه که دلشان بخواهد صداها، حرف‌ها، کلمات و جملات را به کار ببرند. با این حال همین محدودیت‌ها، فرصت ارتباط با هم‌زبانان و مبادله معانی پیچیده را فراهم می‌آورد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴۴)

۷۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌ای)

قوانین راهنمایی و رانندگی ← محدودیت جهان اجتماعی

نجات از تصادف به دلیل رعایت این قوانین ← فرصت جهان اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴۴)

۸۰- گزینه «۲»

(آرش مرتضایی‌فر)

رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی تنگ می‌کند. این وضعیت به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌کند که مثل قفس آهنین همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند.

از وضعیت از دست رفتن امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری به زوال معنا و عقلانیت ذاتی یاد می‌شود.

بیت مذکور از علامه اقبال به این مطلب اشاره دارد که در جهان متجدد عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

روان‌شناسی

۸۱- گزینه «۲»

(مهسا عفتی)

عادت به تاریکی، عرق کردن و پریدن از خواب عواملی صرفاً زیستی هستند که از بدو تولد ایجاد شده‌اند و ارتباطی به یادگیری ندارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۲)

۸۲- گزینه «۳»

(مهمرب میبویی)

اصغر و اکبر از آنجایی که از یک تخمک به وجود آمده‌اند، دوقلوهای همسان هستند. تفاوت‌های دوقلوهای همسان خیلی کم بوده و در اکثر موارد، تشخیص آن‌ها از هم بسیار دشوار است. دوقلوهای همسان الزاماً هم‌جنس هستند، اما دوقلوهای ناهمسان می‌توانند هم‌جنس یا غیرهم‌جنس باشند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۰)

۸۳- گزینه «۲»

(همیرضا توکلی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کودکان از سبک پردازش ادراکی استفاده می‌کنند.

گزینه «۲»: رشد هیجانی در کودکی، فرایندی پیچیده است که نه تنها مستلزم آگاهی از هیجانات خود کودک، بلکه مستلزم آگاهی از هیجانات اطرافیان اوست.

گزینه «۳»: رشد هیجانی در انسان نسبت به حیوانات، به دلیل آگاهی بیشتر و برقراری تعامل با محیط بازتر و متنوع‌تر، رشد یافته‌تر است.

گزینه «۴»: بازی کودکان در سنین بالاتر قاعده‌مند می‌شود و مشترکاً بازی می‌کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۰)

۸۴- گزینه «۴»

(مهسا عفتی)

در هفت سال سوم باید با فرد به منزله مشاور رفتار کرد؛ دیگر نباید به صورت آمرانه با او رفتار شود، باید وی را عضو بزرگسال خانواده دانست و مانند دیگران او را در تصمیم‌گیری‌ها دخالت داد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۴)

۸۵- گزینه «۴»

(کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۲- نوبت دوم)

- به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند.

- یکی از تغییرات شناختی، فرضیه‌سازی در نوجوانان است. برای اولین بار در این دوره، تفکر فرضی شکل می‌گیرد. (در دوره کودکی وجود ندارد).

تفکر فرضی یعنی نوجوانان فرضیه‌سازی می‌کنند و در پیش‌بینی یک موقعیت، از احتمال‌های مختلف بهره می‌برند، در حالی که مبنای استدلال

در دوره کودکی، واقعیت‌های ملموس و بیرونی است. تفاوت تفکر کودک و نوجوان در این است که نوجوانان به دلیل در نظر گرفتن احتمال‌های

مختلف، چیزی را احتمال می‌دهند که کودکان هرگز به آن نمی‌اندیشند.

- در دوره نوجوانی هم خود نوجوان و هم اطرافیان وی احساس می‌کنند که گرایش نوجوان به گروه همسالان خیلی بیشتر از سابق شده است. بودن در

کنار همسالان برای نوجوان بسیار لذت‌بخش است.

- هرچند نوجوانان، در مقایسه با کودکان، رشد فزاینده‌ای در توانایی‌های شناختی دارند، اما در نحوه به‌کارگیری این توانایی‌ها، پختگی لازم را ندارند

و تغییرات شناختی نوجوانان باعث پیامدهای ناسازگارانه‌ای می‌شود که یکی از آن‌ها احساس منحصر به فرد بودن اغراق‌آمیز است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۸)

۸۶- گزینه «۴»

(مهمرب میبویی)

در روند طبیعی زندگی انتظار می‌رود که نوجوانان برای رسیدن به خودآرمانی تلاش کنند، در حالی که بسیاری از آنان به جای تلاش برای

کم‌کردن فاصله بین خودآرمانی و واقعی، رؤیاپردازی می‌کنند و استفاده مکرر از آن باعث افت در عملکردهای گوناگون می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۸ و ۶۲ و ۶۳)

۸۷- گزینه «۱»

(همیرضا توکلی)

- روان‌شناسی رشد، شاخه‌ای از علم روان‌شناسی است که تلاش می‌کند تغییراتی را که در طول زندگی، از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ، در

آدمی رخ می‌دهد، مطالعه کند؛ بنابراین، بررسی کم‌رشد در حیطة روان‌شناسی رشد قرار نمی‌گیرد.

عربی زبان قرآن (۲)

۹۱- گزینه «۱»

(مبیر بیگدری)

«مَشْكَاةٌ»: چراغدانی (رد گزینه‌های «۲ و ۳» / «كُنَّ»: گویی، مثل (رد

گزینه «۴» / «كُوْكَبُ ذُرِّيٌّ»: اختری درخشان (رد گزینه‌های «۳ و ۴»)

(ترجمه)

۹۲- گزینه «۱»

(علی رسولی)

«سَأَلْتُ»: خواستم (رد گزینه «۲») / «رَبِّي الْكَرِيمُ»: پروردگار بخشنده من

(رد گزینه‌های «۲ و ۴» / «مَنْ»: کسی که (رد گزینه‌های «۳ و ۴»)

(ترجمه)

۹۳- گزینه «۴»

(همیدرضا قانرازمینی - اصفهان)

«نُعَيِّرُ»: دگرگون می‌سازیم، تغییر می‌دهیم (رد گزینه‌های «۱ و ۳» /

«مُفْرَدَاتٌ فَارْسِيَّةٌ»: واژگانی فارسی (رد گزینه‌های «۱ و ۳») / «حَتَّى

يُسْتَهْلُ»: (فعل مضارع مجهول) تا آسان شود (رد گزینه «۲»)

نکات مهم درسی:

هرگاه ترکیب وصفی از دو اسم نکره تشکیل شده باشد، در ترجمه آن

می‌توانیم «ی» نکره را به موصوف یا صفت بدهیم:

«مُفْرَدَاتٌ فَارْسِيَّةٌ»: واژگانی فارسی»

(ترجمه)

۹۴- گزینه «۲»

(روح‌الله گلشن)

«قد تَوَثَّرَ»: گاهی اثر می‌گذارد»

تکته: ساختار [أقد + مضارع] به دو شکل ترجمه می‌شود:

(۱) گاهی، گاه + مضارع اخباری (۲) شاید، ممکن است + مضارع التزامی

مثال: قد یکتب: گاهی می‌نویسد، شاید بنویسد.

توجه: مراقب باشید قیدهای تأکیدی مانند «حتماً، قطعاً و...» در ترجمه

ساختار [أقد + ماضی] دیده می‌شود، نه [أقد + مضارع]!

(ترجمه)

۹۵- گزینه «۲»

(روح‌الله گلشن)

«یاد بگیرد»: يتعلّم، تعلّم (با توجه به عبارت فارسی، «فعل شرط» است که

هم به شکل «مضارع» و هم «ماضی» درست است) (رد گزینه

«۴») «می‌تواند»: یقدر، يستطيع / «یاد دادن»: تعلیم (رد گزینه «۴») / «آن

مهارت»: المهارة، تلك المهارة / «ثروت» مفرد است نه جمع (رد گزینه «۱») /

«ثروت بزرگی»: ثروة عظيمة (ترکیب وصفی نکره است نه معرفه ← رد

گزینه «۳»)

توجه: در عبارت فارسی، کلمه «مهارت» چون در ابتدا به شکل «نکره» (یک

مهارت) آمده، سپس در ادامه جمله همراه با اسم اشاره «آن» تکرار شده (آن

مهارت)، در تعریب اسم دوم (آن مهارت)، هم می‌توان از اسم اشاره استفاده

- عوامل وراثتی، ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است.

برخی از این صفات از بدو تولد در رفتار نوزاد ظاهر می‌شود؛ مثلاً نوزادی را

در نظر بگیرید که در هفته اول تولدش تمام بستگان و اطرافیان تلاش

می‌کنند تشخیص دهند از لحاظ ظاهری شبیه به کیست؟

- رسش یا پختگی به معنای آن دسته از تغییراتی است که به آمادگی

زیستی وابسته است و با گذشت زمان طبق یک برنامه طبیعی انجام

می‌گیرد.

- بسیاری از توانمندی‌های جسمانی و شناختی به موازات افزایش سن در

کودکان از طرق مختلف به یادگیری نیاز دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷، ۴۰ تا ۴۲)

۸۸- گزینه «۱»

(مهمربیبی)

تشریح گزینه‌ها:

در جنبه‌های رشد، رشد رفتاری نداریم (رد گزینه «۲»). حس آرامش مربوط

به رشد هیجانی است. (رد گزینه «۴») عضویت در شوراهای و گروه‌ها مربوط

به رشد اجتماعی است (رد گزینه «۳») و انجام کاری در راه خدا به رشد

اخلاقی مربوط می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، ترکیبی)

۸۹- گزینه «۳»

(همیدرضا توکلی)

در واقع، تحریک‌پذیری و آرمان‌گرایی باعث می‌شوند که وی توان کنترل

هیجان کمتری داشته باشد و واکنش‌های شدیدتری نشان دهد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

۹۰- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری

نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند؛

بنابراین می‌گویند رفتار نوجوانان همچون هوای بهار، بی‌ثبات و غیرقابل

پیش‌بینی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۷)

۹۹- **گزینه ۴** (کنکور سراسری ۹۹)

در گزینه ۴، «من» ادات شرط نیست، چرا که اگر ادات شرط می‌بود، فعل مضارع «یعلم» جواب شرط می‌شد و انتهای آن «ن» نمی‌گرفت، بلکه انتهای آن ساکن «ن» می‌گرفت و به صورت «یعلم» نوشته می‌شد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «من» ادات شرط، «سهر» فعل شرط و «فهو غیر...» جواب شرط (جمله اسمیه) است.

گزینه ۲: «من» ادات شرط، «یسجل» فعل شرط و «نجعل» جواب شرط است. (به حرکت ساکن انتهای «نجل» دقت کنید!)

گزینه ۳: «من» ادات شرط، «استطاع» فعل شرط و «اکتفی» جواب شرط است.

(اسلوب شرط)

۱۰۰- **گزینه ۴** (معمور با دربرین - یاسوج)

در این گزینه «المسابقات» معرف به ال و «الصداقه» معرفه علم می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «السائحین، الشجرة، السواء» معرف به ال می‌باشد و اسم معرفه علم وجود ندارد.

گزینه ۲: «الأحوال» معرف به ال می‌باشد و اسم معرفه علم وجود ندارد.

گزینه ۳: «الأمر» معرف به ال می‌باشد و اسم معرفه علم وجود ندارد.

(قواعد اسم)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۰۱- **گزینه ۴** (امیرمهسین شکوری)

«أنزل»: فرو فرستاد، نازل کرد (رد گزینه ۲) / «ماء»: آبی (نکره است) (رد گزینه ۳) / «التمرّات»: میوه‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «باشد» در گزینه ۲ اضافی است (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۱۰۲- **گزینه ۴** (مرتضی کاظم شیروزی)

«أن تصدّق»: باور نخواهی کرد (رد گزینه ۲) / «أبدأ»: هرگز، هیچ‌گاه / «کیف»: چگونه / «تتساقط»: پی در پی می‌افتد / «آلاف الأسماک»: هزاران ماهی / «حتی تراها بنفیسک»: تا این‌که خودت آن را ببینی (رد سایر گزینه‌ها) / «هذا الأمر»: این موضوع / «یبدو»: به نظر می‌رسد / «غریباً جداً»: خیلی عجیب (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۱۰۳- **گزینه ۱** (کنکور سراسری ۹۹)

«دانشمندان»: العلماء (رد گزینه ۲) / «از شناختن راز آن پدیده عجیب»: من معرفة سرّ تلك الظاهرة العجیبة (رد سایر گزینه‌ها) / «تا امید شدند (ماضی ساده)»: یئس (رد گزینه‌های ۳ و ۴)؛ دقت کنید که «یئس» فعل ماضی است و به خاطر فاعل آن (العلماء) که جمع است، به صورت جمع ترجمه شده است.

(ترجمه)

کرد (تلك المهارة) و هم شکل معرفه آن را بدون اسم اشاره آورد (المهارة)؛ چون می‌دانیم در این حالت خود حرف «ال» به تنهایی می‌تواند معنای اسم اشاره «این» یا «آن» را داشته باشد.

نکته: «عَلَّمَ (يُعَلِّمُ): یاد داد» (مصدر: «تعلیم: یاد دادن») را با «تَعَلَّمَ (يَتَعَلَّمُ): یاد گرفت» (مصدر: «تعلّم: یاد گرفتن») اشتباه نگیرید.

(ترجمه)

۹۶- **گزینه ۲** (کنکور سراسری ۹۹)

ترجمه عبارت صورت سؤال: «اگر صبر تلخ باشد، (اما) عاقبت و فرجام آن شیرین است.» مفهوم عبارت این است که هرچند صبر و انتظار، کار سخت و تلخی است، اما نتیجه و ثمره آن شیرین و گوارا است که بیت‌های داده شده در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ نیز دارای این مفهوم هستند، اما بیت داده شده در گزینه ۲ به آموختن صبر از سختی‌های زندگی اشاره دارد.

(مفهوم)

۹۷- **گزینه ۴** (امیرمهسین شکوری)

در این گزینه، حرکت «ن» در «عُضْوین» باید کسره (ـِ) باشد و به صورت «عُضْوین: دو اندام» بیاید، زیرا این کلمه به صورت جمع مذکر سالم و با «ون» و «ین» جمع بسته نمی‌شود و جمع آن به شکل مکسر (أعضاء) است.

(ضبط حرکات)

۹۸- **گزینه ۲** (عمیررضا قانرازمینی - اصفهان)

در گزینه ۲، «ان» ادات شرط به معنای «اگر»، «تساعد» فعل شرط و «ترخم» جواب شرط است؛ ترجمه: «ای برادر من! قسمتی از اموالت را به فقیران انفاق کن. پس اگر به فقیران کمک کنی، مورد رحمت قرار می‌گیری.»

نکته مهم درسی:

هرگاه فعل شرط و جواب شرط، از نوع فعل مضارع باشد، آخر فعل مضارع ساکن می‌شود یا «ن» آخر فعل مضارع (به جز در صیغه‌های جمع مؤنث) حذف می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ما» ادات نفی است: «هیچ مردی نیست که از خدا پروا کرد، مگر اینکه چشمه حکمت از قلب سالمش آشکار شد.»

گزینه ۳: «ما» از نوع «ما» تعجبیه است: «دوست صمیمی‌ام به من گفت: انجام‌دهنده خیر در شهری که در آن زندگی می‌کنیم، چه اندک است!»

گزینه ۴: «من» از نوع «من» موصولی به معنای «کسی که» است. اگر «من» ادات شرط باشد، «لا یحصد» جواب شرط می‌شود، اما فراموش نکنیم که هرگاه جواب شرط از نوع فعل مضارع باشد، باید آخر آن علامت سکون بگیرد.

(اسلوب شرط)

۱۰۴- گزینه «۲»

(کنکور سراسری خارج از کشور ۱۴۰۰)

ترجمه عبارت صورت سؤال: «مردم خواب‌اند، پس هرگاه بیدار می‌شوند!» مفهوم این است که انسان زندگی دنیوی را در خواب غفلت می‌گذراند و با مرگ، بیدار شده و حقایق را درمی‌یابد، در بیت گزینه «۲» دقیقاً به همین مفهوم اشاره شده است.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

حیوانات بر حسب طبیعتشان به دو گروه تقسیم می‌شوند؛ حیوانات اهلی حیواناتی هستند که انسان می‌تواند آن‌ها را در منزل تربیت کند، به طوری که باعث آزار برای وی نمی‌شوند و با او زندگی می‌کنند، و حیواناتی اهلی وجود دارند که منبع روزی برای صاحبانشان به حساب می‌آیند، مانند: گوسفندها و گاوها که کشاورزان در روزی‌شان به آن‌ها تکیه می‌کنند، و از نمونه‌های حیوانات اهلی، گربه‌ها و سگ‌ها و کبوترها و حیوانات دیگر هستند. اما حیوانات درنده حیواناتی هستند که برای انسان امکان زندگی با آن‌ها وجود ندارد، به طوری که ممکن است او را آزار دهند، و با وجود آن، برخی اشخاصی وجود دارند که توانسته‌اند با آن حیوانات زندگی کنند و با این وجود، امکان آزار رساندن به او (انسان) باقی است. ما به دیدن این حیوانات در باغ وحش اکتفا می‌کنیم، مثل: شیر، گرگ و پلنگ.

۱۰۵- گزینه «۴»

(سیر ممرعلی مرتضوی)

بیش تر مردم نمی‌توانند با حیوانات درنده زندگی کنند! (درست).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: انسان فقط با حیوانات اهلی زندگی می‌کند!
گزینه «۲»: ترجمه عبارت: حیوانات درنده را خارج از باغ وحش نمی‌یابیم!
گزینه «۳»: ترجمه عبارت: حیوانات اهلی همان حیواناتی‌اند که داخل منازل تربیت می‌شوند!

(درک مطلب)

۱۰۶- گزینه «۳»

(سیر ممرعلی مرتضوی)

پلنگ حیوانی است که می‌توانیم به راحتی در منزل تربیتش کنیم! (نادرست).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: گرگ حیوانی است که معمولاً باعث خطرات برای انسان می‌شود!
گزینه «۲»: ترجمه عبارت: سگ‌ها از حیواناتی‌اند که مردم با آن‌ها زندگی می‌کنند!

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: گوسفندها از حیواناتی هستند که گوشتشان برای خوردن مناسب است!

(درک مطلب)

۱۰۷- گزینه «۱»

(سیر ممرعلی مرتضوی)

عنوان مناسب برای متن: دسته‌بندی حیوانات بر حسب طبیعتشان

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: انواع حیوانات اهلی!

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: تربیت حیوانات مختلف!

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: تعامل انسان با حیوانات!

(درک مطلب)

۱۰۸- گزینه «۳»

(مرتضی کاظم شیرووری)

«تتناول» فعل مضارع از باب تفاعل است و باید به شکل «تتناول» حرکت‌گذاری شود.

(ضبط حرکات)

۱۰۹- گزینه «۳»

(علی رسولی)

«ینزل» با توجه به اینکه مجهول شده و متعدی بوده است، فعل ثلاثی مزید از باب افعال است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «آم» فاعل فعل و مؤنث است، پس فعل موردنظر نیز مؤنث می‌باشد؛ یعنی «تَبَيَّنُ» از باب تفعیل است.

گزینه «۲»: «كأظماً» مفعول است، پس «أذهب» فعلی متعدی و در نتیجه، مزید ثلاثی از باب «إفعال» است.

گزینه «۴»: اگر فعل از باب تفاعل بود، با توجه به فاعل مؤنثش (النساء) به صورت «تتعامل» یا «تعاملت» می‌آمد، پس فعل موردنظر، مضارع باب مفاعلة است (تعامل).

(قواعد فعل)

۱۱۰- گزینه «۳»

(معمور بازرین - یاسوج)

در گزینه «۳»، «تعارف» ماضی باب تفاعل است و دو حرف زائد دارد، ولی در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «تُحاول»، «تُساعد» و «تُهاجر» مضارع باب مفاعلة هستند و یک حرف زائد دارند.

نکته مهم درسی:

هرگاه فعلی بدون حرکت‌گذاری کامل داده شد و در تشخیص باب «مفاعلة» از «تفاعل» شک کردید، به مذکر یا مؤنث بودن فاعل فعل دقت کنید؛ این نکته می‌تواند راهنمای خوبی برای شما باشد.

(قواعد فعل)

عربی، زبان قرآن (۳)

۱۱۱- گزینه «۱»

(اسان کلاته عربی)

رد گزینه «۲»: «هذا يومُ البعث»: در این جمله، کلمه «هذا» مبتدا و «يومُ» خبر است و باید با توجه به این موضوع ترجمه گردد (مثل گزینه «۱») / «ولكن» معنای «ولی، اما» می‌دهد.

(درک مطلب)

۱۱۶- گزینه ۲» (کنکور خارج از کشور تیرماه ۱۳۰۲ - نوبت ۴)

ترجمه عبارت صورت سؤال: هیچ خبری در سخنی نیست، مگر اینکه همراه با عمل باشد!

منظور از عبارت صورت سؤال این است که کار و عمل، از حرف و گفتار مهم تر است. در گزینه های «۱»، «۳» و «۴» اهمیت کار نسبت به گفتار واضح است، اما گزینه «۲» مفهوم دیگری دارد، در این گزینه به طور کلی بر راست گفتن و درستکاری تأکید شده است.

(مفهوم)

۱۱۷- گزینه ۱»

(مسین شجاع الدینی - بم)

«إِنَّ» در ابتدای جمله و گاهی بعد از افعال امر، نهی یا قطع کننده های جمله می آید. اما در میانه و وسط جمله از «أَنَّ» باید استفاده کرد؛ لذا شکل درست گزینه «۱» به صورت «أَتَزَعُمُ أَنَّ...» است.

(ضبط حرکات)

۱۱۸- گزینه ۳»

(مسین شجاع الدینی - بم)

«لیت» در میان حروف مشبّهة بالفعل، دلالت بر حسرت و آرزو دارد ← رد گزینه های «۱» و «۴»

در گزینه «۲»، با توجه به معنای جمله، عمل قرار است در آینده (فی المستقبل) رخ دهد، لذا معنای حسرت در آن مشهود نیست.

واضح ترین نوع حسرت این است که همراه «لیت»، فعل ماضی داشته باشیم. (انواع جملات)

۱۱۹- گزینه ۳»

(امسان کلاته عربی)

گاهی در انتهای افعال مضارع مجزوم، «کسرة عارضی» قرار می گیرد؛ این اتفاق هنگامی می افتد که بعد از فعل مضارعی که انتهایش ساکن است، یک اسم همراه با «ال» ظاهر شود. (لا تُحَدِّثُ + النَّاسُ ← لا تُحَدِّثُ النَّاسُ)

پس فعل مضارعی که کسرة عارضی دارد، در حقیقت مجزوم بوده و «لا» قبل از آن، لای «نهی» است.

(انواع جملات)

۱۲۰- گزینه ۲»

(امسان کلاته عربی)

با توجه به «أَكْثَرُ النَّاسِ» نیاز به فعل جمع مذكر غائب داریم، همچنین با توجه به معنای جمله، فعل مورد نظر باید منفی باشد، بنابراین «لا یشکرون» صحیح است.

دقت کنید در آیه، معنای دستوری وجود ندارد، بنابراین فعل نهی (گزینه های «۳» و «۴») مناسب نیستند.

(قواعد فعل)

رد گزینه «۳»: طبق توضیح گزینه «۲»، باید جای مبتدا و خبر در ترجمه رعایت گردد، ولی در این گزینه رعایت نشده و جابه جا آمده اند (این، روز رستاخیز است.) / «کنتم لا تعلمون»: (فعل ماضی استمراری منفی) نمی دانستید

رد گزینه «۴»: «کنتم لا تعلمون»: نمی دانستید / «ولکن» معنای «ولی، اما» می دهد.

(ترجمه)

۱۱۲- گزینه ۱»

(فاطمه منصور فاکری)

«لعل»: امید است (رد گزینه های «۲» و «۴») / «الأولاد یعرفون أن»: فرزندان بدانند که (رد گزینه «۴») / «لا انسان»: «(لا»ی نفی جنس) هیچ انسانی نیست (رد گزینه های «۳» و «۴») / «ألطف»: مهربانتر / «لا صدیق»: «(لا»ی نفی جنس) هیچ دوستی (رفیقی) نیست (رد گزینه های «۲» و «۴») / «أوثق»: مطمئن تر (رد گزینه «۲») / «من العائلة»: از خانواده (رد گزینه «۲»)

تکات مهم درسی:

۱- در ترجمه «لا»ی نفی جنس از «هیچ... نیست (وجود ندارد)» استفاده می شود.

۲- اسم «لا»ی نفی جنس همواره به صورت نکره ترجمه می شود.

(ترجمه)

۱۱۳- گزینه ۲»

(کنکور خارج از کشور ۹۸)

«لیت»: ای کاش (رد گزینه های «۱» و «۳») / «یعرفون»: بدانند (رد گزینه های «۳» و «۴») / «أن الطالب المجتهد»: که دانشجوی (دانش آموز) کوشا (تلاشگر) / «یقدر»: می تواند (رد گزینه های «۳» و «۴») / «أن یعوض»: جبران کند / «بالاجتهاد»: با تلاش

(ترجمه)

۱۱۴- گزینه ۳»

(مهیر بگلری)

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: «أن» نمی تواند تأکیدی ترجمه شود. (إن: قطعاً، بی شک/ أن: که) گزینه «۲»: «ذنب» مفرد است و «گناه» ترجمه می شود.

گزینه «۴»: «استغفروا» فعل امر است و نباید با فعل ماضی اشتباه شود. (ترجمه صحیح: آموزش ببخواهید)

(ترجمه)

۱۱۵- گزینه ۳»

(مسین شجاع الدینی - بم)

«وجود دارد»: هناک، یوجد / «آشیانه ای کوچک»: (ترکیب وصفی نکره است) عشّ صغیر (رد گزینه های «۲» و «۴») / «هیچ جوجه ای ندارد»: لا فرخ له (رد گزینه های «۱» و «۴»)

(ترجمه)

فلسفه یازدهم

۱۲۱- گزینه «۳»

(یوار پاکدل)

فلسوفی و متفکری که به صورت دقیق و جدی به امور فلسفی می‌پردازد و در نهایت به این نتیجه می‌رسد که: «جهان و انسان بر اثر یک اتفاق ناخواسته شکل گرفته‌اند و خدایی وجود ندارد» در واقع یک نگرش نادرست و در نتیجه اهداف و معنای نادرستی هم در زندگی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چنین فیلسوفی به امور فلسفی می‌اندیشد و دنباله‌رو دیگران نیست. گزینه «۲»: این فیلسوف دربارهٔ باورهایش عمیق می‌شود و تفکر فلسفی دارد، اما نگرش و هدف و معنای درستی در زندگی ندارد. گزینه «۴»: فیلسوف مورد نظر به صورت نظام‌مند و تمام‌وقت به امور فلسفی مشغول است، نه گذری و موقت.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۲۲- گزینه «۲»

(عرفان ره‌رشینیا)

لزومی ندارد که انسان برای رسیدن به مرحلهٔ فطرت ثانی، حتماً فلسفه بخواند و مطالعه کند؛ همین که از سطح تفکر روزمره گذر کند و به نحو جدی و پیوسته به مسائل بنیادین بپردازد، موجب رسیدن او به فطرت ثانی می‌شود.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳)

۱۲۳- گزینه «۴»

(موسی سپاهی - سراوان)

یکی از فواید تفکر فلسفی، دوری از مغالطه‌ها است. فلسفه از توانایی‌های منطقی (تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آن‌ها از دایره‌ها) استفاده می‌کند تا اندیشه‌های فلسفی درست را از تفکرات غلط تشخیص دهد و راه رسیدن به اعتقادات درست را هموار کند. فیلسوفان نمونه‌هایی از مغالطه‌های فلسفی را جهت عبرت‌گرفتن دیگران نشان می‌دهند. چراکه برخی افراد گاهی در زندگی خود باوری را که مبنای آن یک مغالطه است، پذیرفته و براساس آن تصمیم می‌گیرند و عمل می‌کنند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۲۴- گزینه «۳»

(مهمر رضایی‌بغا)

برخی فواید تفکر فلسفی، عبارت‌اند از: ۱- دوری از مغالطه‌ها ۲- استقلال در اندیشه ۳- رهایی از عادت‌های غیرمنطقی. پس می‌توان گفت که شخص متفکر باوری را که مبنای آن یک مغالطه است، نمی‌پذیرد و براساس آن تصمیم نمی‌گیرد و عمل نمی‌کند، اما نمی‌توان لزوماً گفت که هرگز دچار هیچ مغالطه‌ای نخواهد شد. (نادرستی گزینه «۱») همچنین می‌توان گفت که در مسائل بنیادین فلسفی فکر می‌کند و با روشی درست، وارد این قبیل مسائل می‌شود و می‌کوشد به آن‌ها پاسخ دهد، اما این‌گونه نیست که به

مسائل روزمرهٔ زندگی‌اش اصلاً نیاندیشد. (نادرستی گزینه «۲») چنین شخصی افکار و عقاید بدون پشتوانهٔ عقلی و منطقی محکم را نمی‌پذیرد و از عادت‌های غیرمنطقی رهایی می‌یابد. (درستی گزینه «۳») همچنین به دلیل استقلال در اندیشه، می‌توان گفت فیلسوف واقعی هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایهٔ خیالات، تبلیغات و تعصب بنا نمی‌کند. (نادرستی گزینه «۴»)

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۱۲۵- گزینه «۲»

(سیا بیغرزاده صابری)

افراد ساکن در درون غار حتی پس از این‌که فردی که از غار رهایی یافته بود، بازمی‌گردد و حقیقت را روشن می‌سازد نیز در قبال آن مقاومت می‌کنند و آن را نمی‌پذیرند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نشان دادن مفهوم آزادی حقیقی و چگونگی رسیدن به آن، یکی از اهداف افلاطون در طرح تمثیل غار است، نه تنها هدف آن.

گزینه «۳»: هرچند در این تمثیل خورشید نماد خدا و حقیقت برتر است که سایر حقایق در پرتو آن مشخص می‌شوند، اما به‌طور واضح اشاره‌ای به خالقیت او نشده است.

گزینه «۴»: افلاطون در تمثیل غار، فرآیند تفکر فلسفی را به صورت نمادین توضیح می‌دهد و هرگز به صورت صریح آن را تشریح نمی‌کند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۲۶- گزینه «۱»

(یوار پاکدل)

برای هیچ دانشی از جمله فلسفه نمی‌توان آغار تاریخی دقیقی را تعیین کرد حتی با توجه به آخرین گزارشات. فقط با آخرین آثار باقی‌مانده می‌توان گزارشی اجمالی از اولین اندیشه‌های فلسفی به‌دست داد نه چیزی بیشتر از آن.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۱۲۷- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سراوان)

فیثاغورس یکی از فیلسوفان اولیه است. فیثاغورس که پایه‌گذار ریاضی و هندسه است، یکی از پایه‌گذاران فلسفه نیز محسوب می‌شود. او ریاضیات را به‌گونه‌ای خاص با فلسفه و عرفان در هم آمیخت و یک دستگاه فلسفی عمیق بنیان نهاد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فیثاغورس یکی از پایه‌گذاران فلسفه محسوب می‌شود.

گزینه «۲»: فیثاغورس از واژه «تئوری» به معنایی که امروزه رایج است، (نظریه) برای نخستین بار استفاده کرد.

گزینه «۳»: از نظر فیثاغوریان اصول ریاضی درباره تمام موجودات صادق است. گزینه «۴»: فیثاغورس شناخت را محدود به ریاضیات نکرده است، بلکه معتقد است که اصول ریاضی درباره همه موجودات صادق است.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱)

۱۲۸- گزینه «۱»

(عرفان هرنشیا)

عبارت گزینه «۱»، نادرست است، چون کوشش آن‌ها برای تحلیل عقلی دگرگونی‌ها بود و نه اثبات دگرگونی‌ها.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۱۲۹- گزینه «۳»

(سبا پیغرزازه صابری)

تغییر در مرتبه ظاهری و محسوس جهان، امری مقبول بین هر دو فیلسوف است و منظور پارمنیدس از ثبات این نیست که هیچ تغییری در جهان وجود ندارد، بلکه منظور از تغییر، تغییر در ذات و جوهره حقیقی یک شیء است و گرنه هر دو تغییر در عوارض را قبول داشته و آن را امری طبیعی می‌دانند.

گزینه «۱» صرفاً نظر هراکلیتوس می‌باشد و گزینه‌های «۲» و «۴» نیز صرفاً نظر پارمنیدس است.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

۱۳۰- گزینه «۱»

(مهمم رضایی‌بقا)

سوفیست‌ها به این دلیل که سخن اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر متضاد (متعارض) است و آن‌ها نتوانسته‌اند تفسیر درستی از جهان به‌دست دهند، نظریات آنان را بی‌بهره دانسته و به جای آموزش علوم، به فن سخنوری روی آوردند و به جای رسیدن به حقیقت، پیروزی بر رقیب را هدف قرار دادند و به آن‌جا رسیدند که اصل حقیقت و واقعیت را انکار کردند.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

منطق**۱۳۱- گزینه «۲»**

(پوار پاکدل)

تعریف «مغالطه» به «سفسطه» یک تعریف لغوی و تعریف «اسب» به «حیوانی که پرواز می‌کند» یک تعریف مفهومی است، هرچند که بی‌ربط و نادرست است.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۱۳۲- گزینه «۴»

(عرفان هرنشیا)

مورد «الف» کلمه اسطرلاب از قطب‌نما ناآشنا تر است و واضح نیست.

مورد «ب» شامل پرندگان است که توانایی پرواز ندارند، نمی‌شود و جامع نیست. مورد «ج» از متضاد کلمه در تعریف استفاده شده که موجب دوری شدن می‌شود.

مورد «د» شامل حیوانات تخم‌گذار به غیر از پرنده هم می‌شود و مانع نیست. **نکته:** مورد «ب» نه جامع است و نه مانع زیرا خفاش نیز حیوان غیرناتقی است که پرواز می‌کند، اما پستاندار است. پس تعریف مانع هم نیست. اما از آن‌جا که مورد «د» فقط مانع نیست، مورد «ب» را به عنوان جامع نبودن در نظر می‌گیریم.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۳۳- گزینه «۲»

(مهمم رضایی‌بقا)

از آن‌جا که تعریف «موجود» به «هر چیزی که دارای هستی است» تعریفی جامع و مانع است، پس میان «معرف و معرف»، نسبت تساوی برقرار است و چون تعریف «فعل» به «کلمه‌ای که بر انجام کار یا روی دادن حالتی دلالت دارد» جامع است، ولی مانع نیست، چون «مصدر» نیز چنین معنایی دارد، پس تعریف عام‌تر از مفهوم است و میان «معرف و معرف» نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۳۴- گزینه «۳»

(موسی سپاهی - سراوان)

استدلال‌ها دو دسته‌اند:

۱- استدلال قیاسی که در آن مقدمات، ضرورتاً نتیجه را در پی دارند، یعنی نتیجه قطعی و یقینی است.

۲- استدلال استقرایی که در آن مقدمات، از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند. یعنی نتیجه قطعی نیست.

همچنین در استدلال قیاسی از مقدمات کلی نتیجه جزئی گرفته می‌شود و این یعنی استنتاج جزء از کل و در استدلال استقرایی (تعمیمی) از مقدمات جزئی نتیجه کلی گرفته می‌شود و این یعنی استنتاج کل از جزء.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۳۵- گزینه «۱»

(سبا پیغرزازه صابری)

در این استدلال با بررسی قد دانش‌آموزان کلاس اول دبستان دخترانه، این حکم کلی داده شده که متوسط قد دختران ۷ ساله، ۱۲۴ سانتی‌متر است که از مصادیق استقرای تعمیمی قوی خواهد بود. البته چون ممکن است که یک کودک هفت‌ساله به مدرسه نرفته باشد، طبیعتاً استقرای تام نیست. (رد گزینه «۳»)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: از آن‌جایی که نمونه‌ای بررسی شده و نتیجه به همه جامعه تعمیم داده شده است، استقرای تعمیمی است، نه استنتاج بهترین تبیین.

گزینه «۴»: همه شرایط استقرای تعمیمی قوی به‌درستی در این مثال رعایت شده‌اند.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۷)

۱۳۶- گزینه «۳»

(مفرد رضایی بقا)

در مورد اول، چون از روی شباهت ظاهری دو امر جزئی، حکم یک امر جزئی به امر جزئی دیگر تسری داده شده است، پس استقرای تمثیلی می‌باشد. در مورد دوم، چون از مشاهده چند روز پوشیدن کفش سفید، درباره روزهای دیگر حکم کلی داده شده است، پس از نوع استقرای تعمیمی می‌باشد.

(منطق، اقسام استرلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ تا ۵۲)

۱۳۷- گزینه «۳»

(بهراد پاکدل)

اول باید به صورت سؤال دقت کنیم که در واقع از ما راه مقابله با یک مغالطه را خواسته است و در قسمت‌های اول گزینه‌ها فقط در گزینه‌های «۳» و «۴» مغالطه می‌بینیم. توجه کنید که استقرای تمثیلی با مغالطه تمثیل ناروا متفاوت است. اولی استدلال و تشابهی درست است و دومی تمثیل و تشابهی نابه‌جا و غلط است و در مرحله بعد باید به دنبال راه مقابله با مغالطه تمثیل ناروا باشیم که یکی از این راه‌ها آوردن استقرای تمثیلی مخالف و راه دوم توجه به وجوه اختلاف دو موردی است که به هم تشبیه شده‌اند. با توجه به این توضیحات گزینه «۳» درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استقرای تمثیلی صرف یک مغالطه محسوب نمی‌شود، اما تمثیل ناروا قطعاً یک مغالطه است. قسمت دوم گزینه، درست است. گزینه «۲»: هر دو قسمت این گزینه اشتباه هستند. برای مقابله با یک تمثیل ناروا باید وجوه اختلاف بیشتر را پیدا و پررنگ کنیم، نه نقاط اشتراک را.

گزینه «۴»: قسمت اول درست است، اما برای مقابله با یک تمثیل ناروا باید وجوه اختلاف بیشتر را پیدا و پررنگ کنیم نه نقاط اشتراک را.

(منطق، اقسام استرلال استقرایی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۳۸- گزینه «۴»

(موسی سپاهی - سروان)

برخی جملات انشایی هستند، یعنی خبری از عالم خارج نمی‌دهند، بلکه تمایلات، احساسات، خواسته‌ها و اموری از این دست را مطرح می‌کنند. برخی جملات خبری هستند، یعنی درباره عالم خارج خبر می‌دهند. خبر می‌تواند قطعی و یا شرطی باشد؛ اگر خبر قطعی باشد، جمله (قضیه) حمله است و اگر خبر دارای حکم شرط باشد، جمله (قضیه) شرطی است.

پس قضایا دو دسته‌اند: ۱- حمله ۲- شرطی؛ و تفاوت آن‌ها در حکم است. حکم قضایای حمله، قطعی است و حکم قضایای شرطی، شرطی است. در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» شرط وجود دارد، پس این عبارات و قضایای شرطی هستند، اما گزینه «۴» ندا و امر دارد، لذا فاقد حکم است.

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۱۳۹- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۹۶)

کلمه «مجموعه» از نظر لفظی در گزینه «۴» موضوع قضیه واقع شده است و چون مورد اشاره قرار گرفته است، موضوعی جزئی است و قضیه حتماً شخصی است.

«مجموعه اعداد فرد» در گزینه «۲» نیز به علت معین بودن افراد آن، موضوعی جزئی است و قضیه نیز شخصی است.

هم‌چنین از آنجایی که در گزینه «۳» نمی‌توان از سوری مانند «هر»، «هیچ» یا «بعضی» استفاده کرد، در نتیجه این گزینه هم شخصی است و نه محصوره.

(منطق، قضیه عملی، صفحه ۵۸)

۱۴۰- گزینه «۱»

(سبا پیغرزاده هابری)

در این گزینه دو قضیه موجود است که یکی از آن‌ها به شکل جمله استفهام انکاری مطرح شده است (دیوانه چه می‌دانی یعنی دیوانه بودن را نمی‌دانی) **علل رد سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۲»: صرفاً یک قضیه در مصراع اول موجود است و ادامه جمله بعدی ناقص بوده و شرط تام بودن قضیه را دارا نیست.

گزینه «۳»: کل این عبارت یک جمله می‌باشد که به صورت قضیه شرطی متصل مطرح شده: اگر چرخ گرهی از سرت باز نکند، آنگاه گره دیگری بر سرت نمی‌بندد.

گزینه «۴»: کل عبارت این بیت دارای یک قضیه است که بخش اول آن امری است، بنابراین قضیه نیست و مصراع دوم صرفاً قضیه محسوب می‌شود. (منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

فلسفه دوازدهم

۱۴۱- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۹۹)

در حمل ماهیت بر ماهیت رابطه وجودی برقرار است (مثلاً انسان حیوان ناطق است). اما در حمل وجود بر ماهیت رابطه وجودی برقرار نیست. بلکه آن چیز ممکن است باشد یا نباشد. پس اگر وجود و ماهیت یکی بودند تصور هر ماهیت برای موجود شدنش کافی بود. این بدین معنی است که وجود یافتن هیچ ماهیتی دیگر به دلیل نیاز نداشت، زیرا تصورش برای وجود داشتن کافی بود. پس اینکه می‌توان ماهیاتی را تصور کرد که وجود ندارند، دلیلی بر مغایرت وجود و ماهیت است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۱۴۲- گزینه «۳»

(مفرد رضایی بقا)

مغایرت و تفاوت میان مفاهیم وجود و ماهیت برقرار است. (درستی گزینه «۳») حمل وجود بر انسان نیاز به دلیل دارد، اما حمل مفهوم ناطق و متفکر بر انسان نیاز به دلیل ندارد؛ زیرا رابطه ضروری میان آن‌ها وجود دارد. (نادرستی گزینه‌های «۲» و «۴») البته وجود در خارج از ماهیت جدا نیست و وجود و ماهیت دو چیز در عالم واقعیت نیستند. (نادرستی گزینه «۱»)

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۴۳- گزینه «۴»

(پوار پاکدل)

اگر هستی و چیستی عین هم بودند، دیگر جایی برای مفهوم علت و تعیین مصادیق آن و کشف سنخیت میان علت‌ها و معلول‌ها باقی نمی‌ماند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

اگر وجود و ماهیت یا همان هستی و چیستی عین هم بودند، جهان پر از تصورات انسان‌ها می‌شد، زیرا انسان‌ها به محض تصور هر ماهیتی به وجود آن ماهیت هم اطمینان داشتند. (رد گزینه «۱»). همچنین در صورت یکسان بودن وجود و ماهیت، انسان دیگر قادر نبود میان موجودات اختلاف و تمایز را ببیند، زیرا تفاوت موجودات با هم در ماهیتشان است. (رد گزینه «۲»). اگر وجود و ماهیت عینیت داشتند، علمی مانند زیست‌شناسی که به دنبال شناخت تفاوت و اختلاف موجودات با یکدیگر هست هم شکل نمی‌گرفت و بی‌معنا می‌شد. (رد گزینه «۳»)

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۴۴- گزینه «۱»

(عرفان هدرشیا)

حمل «شکل» بر «دایره» اولی ذاتی است؛ چون شکل‌بودن جزئی از ذات دایره است که هرگز تصور غیر از آن ممکن نیست. اما در مورد سایر گزینه‌ها نمی‌توان این‌گونه حکم کرد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه ۵)

۱۴۵- گزینه «۴»

(موسی سپاهی - سراوان)

توماس آکوئیناس که با فلسفه ابن‌سینا آشنا بود، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد. آکوئیناس مکتب تومیس را پایه‌گذاری کرد که بیشتر متکی به دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد بود و همین امر فرصتی را فراهم کرد تا فلاسفه غرب با اندیشه‌های فلسفی و عقلی ابن‌سینا و ابن‌رشد آشنا شوند و از این طریق مجدداً با فلسفه ارسطویی ارتباط برقرار کنند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۴۶- گزینه «۴»

(سبا معفرزاده صابری)

این پرسش که آیا موجودات جهان ضرورتاً وجود دارند یا ذات آن‌ها امکانی است و عدمشان نیز ممکن بوده است یا خیر، پرسشی است که مستقیماً وجود و امکان جهان هستی را به بحث می‌گذارد.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۴۷- گزینه «۴»

(عرفان هدرشیا)

در گزینه‌های «۱ تا ۳» حمل وجوبی و ضروری است؛ اما در گزینه «۴» حمل امتناعی است، زیرا استدلال نوعی تفکر است و نه نوعی دانش.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۴۸- گزینه «۳»

(پوار پاکدل)

رابطه مفهوم وجود با مفاهیم عدد طبیعی زوج کوچکتر از ۲، شریک خدا و ارتفاع دو نقیض امتناعی است.

رابطه مفهوم وجود با مفاهیم کوه یخی، رستم، خرگوش، دریای گیوه، خورشید و بهشت رابطه امکانی است.

رابطه مفهوم وجود با مفاهیم مربع متوازی‌الاضلاع، خداوند و واجب‌الوجود یک رابطه وجوبی است.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۱۴۹- گزینه «۴»

(مهمرب رضایی‌بقا)

«هندوانه» نسبت به وجود، رابطه امکانی دارد؛ زیرا می‌تواند باشد یا نباشد. «مورچه غول‌پیکر» نسبت به وجود، رابطه امکانی دارد؛ زیرا می‌تواند باشد. اگرچه فعلاً موجود نیست. دقت کنید که اگر رابطه چیزی با وجود از نوع امتناعی باشد، حتی تصور آن در ذهن نیز غیرممکن می‌شود. در حالی که می‌بینیم می‌توانیم در ذهن مورچه‌ای غول‌پیکر را تصور کنیم. اما رابطه «شیرین‌شور» که اصلاً امکان وجود در واقعیت و تصور ذهنی را ندارد، از نوع امتناعی و محال است.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۱۵۰- گزینه «۴»

(کنکور قارج از کشور ۱۴۰۲)

اگر وجود جزئی از ماهیت بود، در آن صورت همه چیزهایی که ماهیت داشتند، به حمل اولی ذاتی موجود می‌شدند و حمل وجود بر همه ماهیات مانند حمل «حیوان» بر «انسان» یا «فلز» بر «گیوه» بود. بنابراین می‌توان گفت که اگر وجود از اجزای ماهیت بود، همه چیز واجب‌الوجود می‌شد. دقت شود که گزینه‌های «۲» و «۳» مربوط به «عینیت وجود و ماهیت» هستند نه «جزء ماهیت بودن وجود».

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه‌های ۵ و ۶)

اقتصاد

۱۵۱- گزینه «ا»

(امسان عالی نژاد)

کالای مکمل مفهومی در علم اقتصاد است که در برابر کالای جانشین بیان می‌شود؛ کالای مکمل به کالاهایی گفته می‌شود که به صورت تکمیلی و باهم مصرف می‌شوند تا یک نیاز مشخص را برطرف سازند. مانند قند و چای یا اتوموبیل و بنزین یا مسواک و خمیردندان. گفتنی است که افزایش قیمت یکی از کالاهای مکمل باعث کاهش در میزان تقاضا برای کالای دیگر خواهد شد و برعکس کاهش قیمت یکی از کالاهای مکمل باعث افزایش میزان تقاضا برای کالای مکمل‌اش خواهد شد. بنابراین با کاهش قیمت مسواک و با فرض ثابت ماندن قیمت خمیردندان، تقاضای خمیردندان افزایش می‌یابد و منحنی تقاضای آن به سمت راست و خارج انتقال می‌یابد.

(اقتصاد، بازار پیست و پلگونه عمل می‌کنند، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۵۲- گزینه «ا»

(مهوری ضیائی)

دو گروه از مهم‌ترین تصمیم‌گیرندگان و بازیگران در اقتصاد: خانوارها و بنگاه‌ها هستند. خانوارها در دو حالت در اقتصاد مشارکت می‌کنند:

۱- خانوارها کالاها و خدمات مورد نیاز را از کسب و کارها خریداری می‌کنند.

۲- خانوارها زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی را برای تولید کالاها و خدمات ارائه می‌کنند.

برای تولید کالاها و خدمات، بنگاه‌ها باید از خانوارها منابع را خریداری یا اجاره کنند؛ مثلاً یک رستوران زنجیره‌ای، زمانی که افرادی را استخدام می‌کند، نیروی کار از خانوارها اجاره می‌کند.

(اقتصاد، بازار پیست و پلگونه عمل می‌کنند، صفحه ۳۶)

۱۵۳- گزینه «ف»

(مهوری کاردران)

الف) مقدار تقاضای تعادلی: ۳۰ واحد

کمبود تقاضا در نقطه A: ۶۰ واحد

کمبود تقاضا نسبت به مقدار تقاضای تعادلی در نقطه A:

$$\text{واحد } ۶۰ - ۳۰ = ۳۰$$

ب) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی در بازار با مازاد عرضه یا کمبود تقاضا مواجه‌ایم. با توجه به نمودار صورت سؤال در قیمت ۲۰۰۰ تومان، مقدار عرضه برابر با ۵۰ واحد و مقدار تقاضا در این قیمت برابر با ۱۰ واحد است؛ در نتیجه داریم:

مازاد عرضه یا کمبود تقاضا در قیمت ۲۰۰۰ تومان:

$$\text{واحد } ۵۰ - ۱۰ = ۴۰$$

در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی در بازار با کمبود عرضه یا مازاد تقاضا مواجه‌ایم. با توجه به نمودار صورت سؤال در قیمت ۵۰۰ تومان، مقدار عرضه برابر با ۱۰ واحد و مقدار تقاضا در این قیمت برابر با ۵۰ واحد است؛ در نتیجه داریم:

کمبود عرضه یا مازاد تقاضا در قیمت ۵۰۰ تومان:

$$\text{واحد } ۵۰ - ۱۰ = ۴۰$$

(اقتصاد، بازار پیست و پلگونه عمل می‌کنند، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۱)

۱۵۴- گزینه «ف»

(سارا شریفی)

$$\left(۲۵۰۰ + \left(۲۵۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰} \right) \right) = \text{قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده در مرحله (۱)}$$

$$= ۲,۷۵۰ \text{ تومان}$$

$$\left(۳,۲۰۰ + \left(۳,۲۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰} \right) \right) = \text{قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده در مرحله (۲)}$$

$$= ۳,۵۲۰ \text{ تومان}$$

$$\left(۵,۵۰۰ + \left(۵,۵۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰} \right) \right) = \text{قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده در مرحله (۳)}$$

$$= ۶,۰۵۰ \text{ تومان}$$

$$\frac{۲۵۰۰ \times ۱۰}{۱۰۰} = \text{مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله (۱)}$$

$$= ۲۵۰ \text{ تومان}$$

$$\frac{۳,۲۰۰ \times ۱۰}{۱۰۰} = \text{مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله (۲)}$$

$$= ۳۲۰ \text{ تومان}$$

$$\frac{۵,۵۰۰ \times ۱۰}{۱۰۰} = \text{مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله (۳)}$$

$$= ۵۵۰ \text{ تومان}$$

• اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل از مرحله (۱) پرداخت شده

۲۵۰ = اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل از مرحله (۲) پرداخت شده

۳۲۰ = اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل از مرحله (۳) پرداخت شده

تومان ۲۵۰ = مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله (۱)

۲۵۰ - ۳۲۰ = مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله (۲)

$$= ۷۰ \text{ تومان}$$

۳۲۰ - ۵۵۰ = مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله (۳)

$$= ۲۳۰ \text{ تومان}$$

تومان ۵۵۰ = مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده

(اقتصاد نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه ۶۳)

ج) اگر اصل مزیت‌های مطلق و نسبی رعایت نشود اولاً از منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شود که به نوعی هدر رفت آن‌ها محسوب می‌شود ثانیاً با تولید محصولات کمتر و بی‌کیفیت‌تر رفاه جامعه کاهش می‌یابد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۵۹- گزینه «۴»

(مهری ضیائی)

الف: ایالات متحده آمریکا در دهه ۷۰ قرن بیستم نیز مجدداً به سیاست‌های حمایت‌گرایانه در مقابل تجارت آزاد روی آورد.

ب: آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

ج: در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کشورهای آلمان و اروپای شرقی و ایالات متحده در جهت تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۵)

۱۶۰- گزینه «۳»

(امسان عالی‌نژاد)

در صورتی یک کشور می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود که:

الف) راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند.

ب) از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرد.

ج) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند.

د) به علم و فناوری و اقتصاد دانش بنیان توجه بیشتری داشته باشد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۷)

۱۵۵- گزینه «۴»

(کنکور قاج از کشور ۱۳۰۲- نوبت دوم - تیرماه)

- مالیات بر ارزش افزوده از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند، چرا که مالیات پرداخت‌شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود.

- حقوق و عوارض گمرکی علاوه بر این که یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند.

- مالیات بر درآمد اشخاص مهم‌ترین نوع مالیات است.

- اساس و مبنای مالیات بر دارایی ثروت مؤدی است.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۱۵۶- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

بررسی عبارات صورت سؤال:

الف) صحیح است.

ب) غلط است. دولت با تعریف و اجرای حقوق مالکیت، امنیت خرید و فروش و مبادلات را بهبود می‌بخشد. دولت اجازه نمی‌دهد تا زمانی که فروشنده اثبات نکند که مالک واقعی چیزی است، آن را بفروشد.

پ) غلط است. دولت با وضع قوانین و مقررات ویژه در زمینه‌های مختلف می‌کوشد تا وجود اطلاعات و آگاهی‌های لازم را برای مبادله بین افراد تضمین کند.

ت) غلط است. تعریف کالای عمومی: به کالا و خدماتی گفته می‌شود که توسط افراد زیادی می‌تواند هم‌زمان استفاده شود و شما نمی‌توانید مردم را از استفاده آن محروم سازید.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

۱۵۷- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۱۳۰۲- نوبت دوم - تیرماه)

دولت سالیانه بخشی از درآمد مورد نیاز خود را از طریق ایجاد بدهی (یعنی قرض گرفتن از مردم یا شریک کردن آن‌ها در طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های دولت و تقسیم سود بین آن‌ها) تأمین می‌کند. (این درآمد نیز تا ابد نمی‌تواند پایدار باشد).

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۵۸- گزینه «۲»

(امسان عالی‌نژاد)

الف) کشوری که هزینه فرصت تولید یک کالا در آن کمتر است، یعنی باید از مقدار کمتری از کالای دیگر صرف‌نظر کند تا این کالا را تولید کند، پس در تولید کالای موردنظر «مزیت نسبی» دارد.

ب) صادرات کالاها به تولیدکنندگان اجازه می‌دهد تا محصولات خود را در بازارهای بزرگ‌تری به فروش برسانند و به منظور رقابت با تولیدکنندگان دیگر، به تلاش بیشتر برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار شوند.

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۱۹ مرداد

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
سپهر حسن‌خان‌پور، حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، نیلوفر امینی، آرین توسل، نازنین صدقی، محمدرضا اسفندیار	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

رای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۳»

(سپهر مسن فان پور)

غم‌خانه: خانه غم

تیره‌بخت: دارای بخت تیره / نوکیسه: دارای کیسه نو / بلندقامت: دارای قامت بلند

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه ۱»

(سپهر مسن فان پور)

همه واژه‌های صورت سؤال و گزینه پاسخ از ساختار «بن مضارع + ان» تشکیل شده است:

دو + ان / گری + ان / خند + ان / پریش + ان

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۲»

(نیلوفر امینی)

متن به طور کلی در مخالفت با این اندیشه است که اگر عاقل باشیم، هیجان نخواهیم داشت.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۴»

(نیلوفر امینی)

متن خشونت را صرفاً ابزار می‌داند و به همین دلیل بیان می‌کند که نمی‌توان آن را ماهیت چیزی دانست. دیگر گزینه‌ها از متن بر نمی‌آید.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۳»

(نیلوفر امینی)

متن در انکار لزوم برقراری رابطه بین رفتارهای جانوری و رفتارهای انسانی، و یا حداقل در بیان بی‌فایده بودن آن است. برای مثال، از ازدحام جمعیت انسانی که منجر به خشونت می‌شود سخن می‌گوید و می‌گوید برای فهم این موضوع، نیازی به آزمایش موش‌ها نیست، مناطق پست و کثیف شهر این موضوع را نشان می‌دهد.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۲»

(ممیر اصفهانی)

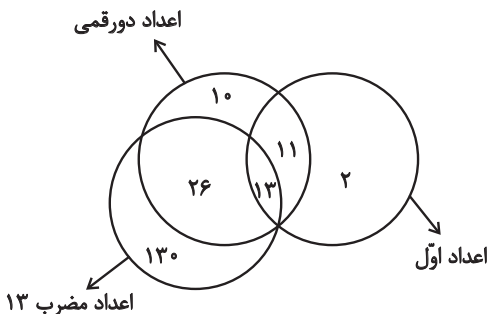
یوزپلنگ‌ها کفتار نیستند، یعنی همه یوزپلنگ‌ها در دسته غیرکفتارها می‌گنجند.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۱»

(ممیر اصفهانی)

خود عدد سیزده، عددی دورقمی، اول و مضرب سیزده است. بنابراین سه دسته باید در یک نقطه اشتراک داشته باشند. همچنین نه همه اعداد دورقمی اولند و نه همه اعداد اول دورقمی و نه همه اعداد مضرب سیزده دورقمی‌اند و نه همه دورقمی‌ها مضرب سیزده. در نهایت، نه همه اعداد مضرب سیزده عدد اولند و نه همه اعداد اول، مضرب سیزده. اما نکته‌ای که هست، این که هیچ عدد مضرب سیزده عدد اول نیست مگر این که دورقمی باشد. مثالی از جدول پرشده پاسخ:

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۲»

(ممندرضا اسفندیار)

ساعت در هر ۱۲ ساعت، یعنی $۱۲ \times ۶۰ = ۷۲۰$ دقیقه، ۳۶ دقیقه عقب می‌ماند، یعنی برای طی کردن ۱۲ ساعت $۷۲۰ + ۳۶ = ۷۵۶$ دقیقه زمان لازم است.

حال در یک تناسب ساده معلوم می‌شود برای طی سه ساعت و نیم در ساعت ما، یعنی $۲۱۰ = ۳ / ۵ \times ۶۰$ دقیقه، $۲۲۰ / ۵$ دقیقه زمان لازم است:

$$\frac{۷۲۰}{۷۵۶} \mid \frac{۲۱۰}{?} \Rightarrow ? = \frac{۲۱۰ \times ۷۵۶}{۷۲۰} = ۲۲۰ / ۵$$

(هوش ریاضی)

۲۵۹- گزینه «۴»

(آرین توسل)

عقربه ساعت شمار ۳۶۰ درجه را در ۱۲ ساعت طی می‌کند. پس در هر دقیقه $\frac{۳۶۰}{۱۲ \times ۶۰} = \frac{۱}{۲}$ درجه حرکت می‌کند. عقربه دقیقه‌شمار در هر دقیقه

$\frac{۳۶۰}{۶} = ۶$ درجه حرکت می‌کند. در ساعت ۶، عقربه ساعت‌شمار روی

ساعت ۶ و عقربه دقیقه‌شمار روی ساعت ۱۲ است، یعنی ۱۸۰ درجه اختلاف بین دو عقربه. حال اگر n دقیقه پس از ساعت ۶ این دو عقربه روی هم منطبق شوند، باید معادله زیر درست باشد:

$$۱۸۰ + \frac{n}{۲} = ۶n \Rightarrow n = \frac{۳۶۰}{۱۱} = ۳۲ \frac{۸}{۱۱} \text{ دقیقه}$$

(هوش ریاضی)

۲۶۰- گزینه «۱»

(آرین توسل)

در سال ۱۳۹۵، علی ۱۰ ساله و مسعود ۱۵ ساله است. بر اساس داده «ج».

سعید در این سال ۲۰ سال دارد: $\frac{۱۰+۱۵+?}{۳} = ۱۵ \Rightarrow ? = ۲۰$

پس سعید متولد $۱۳۹۵ - ۲۰ = ۱۳۷۵$ است، زمانی که مادر خانواده ۲۹ ساله بوده است. پس ۲۹ سال بعد سن مادر خانواده دو برابر سن سعید خواهد بود:

$$۲۹ + x = ۲x \Rightarrow x = ۲۹$$

که این یعنی سال $۱۳۷۵ + ۲۹ = ۱۴۰۴$.

(هوش ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۲»

(فاطمه اسخ)

در ماه‌های سی روزه، آن روزهای هفته که به روزهای اول و دوم ماه مربوطند، پنج بار و دیگر روزهای هفته چهار بار وجود دارند:

$$\begin{array}{r} ۳۰ \quad | \quad ۷ \\ -۲۸ \quad ۴ \\ \hline ۲ \end{array}$$

عدد روزهای هر روز هفته نیز در ماه، یکی در میان زوج و فرد است، چرا که «هفت» خود عددی فرد است. اگر پنج روز هفته در ماه مهر در تاریخ‌هایی به عددهای زوج است، روزهای دوم، نهم، شانزدهم، بیست‌وسوم و سی‌ام ماه

است. این روزها در این سؤال، یکشنبه است. پس دوشنبه و جمعه چهار بار و شنبه نیز پنج بار در ماه وجود دارد.

(هوش ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۲»

(نازنین صدیقی)

اولین شنبه قبلی، ۲۱ مرداد است. از آن، شش تا هفت روز عقب می‌رویم:

$$\begin{array}{cccc} \textcircled{۱} & \textcircled{۲} & \textcircled{۳} & \textcircled{۴} \\ ۲۳ \rightarrow ۲۱ \rightarrow ۱۴ \rightarrow ۷ \rightarrow ۳۱ \\ \text{مرداد} & \text{مرداد} & \text{مرداد} & \text{تیر} \\ \textcircled{۵} & \textcircled{۶} & \textcircled{۷} \\ \rightarrow ۲۴ \rightarrow ۱۷ \rightarrow ۱۰ \\ \text{تیر} & \text{تیر} & \text{تیر} \end{array}$$

پس هفت تا شنبه قبلی، ۱۰ تیر است. شش روز بعد از آن، ۱۶ تیر است. بنابراین روز تولد شخص مدتظر ما، ۱۶ تیر است. تا ۱۵ تیر سال آینده، او هنوز تولد چهارده سالگی خود را جشن نگرفته است، پس باید جمع شمعه‌های یک تا سیزده سالگی او را حساب کنیم:

$$۱+۲+۳+\dots+۱۲+۱۳ = \frac{۱۴ \times ۱۳}{۲} = ۹۱$$

(هوش ریاضی)

۲۶۳- گزینه «۲»

(ممد اصفهانی)

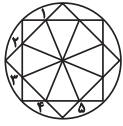
الف) روزی که دو روز قبلش، جمعه هفته بعد است: یکشنبه دو هفته بعد فردای روزی که دو روز قبلش، جمعه هفته بعد است: دوشنبه دو هفته بعد هفت روز پیش از فردای روزی که دو روز قبلش، جمعه هفته بعد است: دوشنبه هفته بعد

ب) روزی که دیروز سه‌شنبه هفته قبل بود: چهارشنبه هفته قبل

فردای روزی که دیروز سه‌شنبه هفته قبل بود: پنج‌شنبه هفته قبل

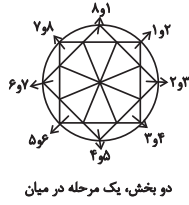
دوشنبه هفته بعد، دقیقاً یازده روز پس از پنج‌شنبه هفته قبل است.

(هوش ریاضی)

یک مرحله پادساعتگرد

(هوش غیرکلامی)

یک، دو، سه و چهار
مرحله سامتگرد

دو بخش، یک مرحله در میان

«گزینه ۴» ۲۶۸

(فاطمه راسخ)

در انتقال از چپ به راست در هر ردیف از الگوی صورت سؤال، طرح سقف ثابت می‌ماند. طرح شکل وسط به پایه می‌رسد و طرح قسمت کمان‌دار، به طرح شکل وسط می‌رسد.

(هوش غیرکلامی)

«گزینه ۴» ۲۶۹

(عمیر اصفهانی)

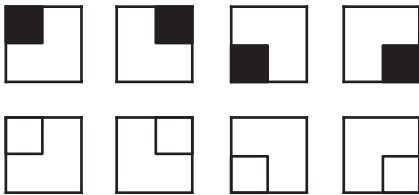
قسمت‌های مشترک ستون‌های چپ و راست در هر ردیف از الگوی صورت سؤال، با ۱۸۰ درجه دوران، در ستون وسط آن ردیف رسم شده است.

(هوش غیرکلامی)

«گزینه ۴» ۲۷۰

(فاطمه راسخ)

هشت شکل 2×2 در هر ردیف در هر ستون از الگوی صورت سؤال دقیقاً یک بار تکرار می‌شود.

(هوش غیرکلامی)

(عمیر اصفهانی)

«گزینه ۲» ۲۶۴

نیما و مینا هیچ کدام فرزند نخست نیستند. امین نیز از مینا کوچکتر است، پس فقط مبیناست که ممکن است در جایگاه نخست قرار گیرد. امین در جایگاه چهارم نیست، چرا که از نیما بزرگتر است. مینا نیز در جایگاه چهارم نیست، پس نیماست که چهارمین فرزند خانواده است. امین و مینا، در جایگاه‌های دوم و سوم هستند ولی جایگاه دقیق آنها معلوم نیست.

(هوش ریاضی)

«گزینه ۱» ۲۶۵

(کتاب استعداد(تلفیلی هوش کلامی)

پاسخ‌های افراد حاضر در کلاس با هم متفاوت است؛ اما حقیقت یکی است، پس حتماً فقط و فقط یک نفر درست می‌گوید که آن یک نفر نمی‌تواند نفر پنجم باشد، زیرا اگر هیچ‌یک از افراد ورزش نکرده باشند، یعنی هر پنج نفر دروغ گفته و کسی ورزش نکرده است.

اگر نفر اول راست گفته باشد و چهار نفر ورزش کرده باشند، خودش هم که راستگوست ورزش کرده است، یعنی $4 - 1 = 3$ نفر دیگر هم باید ورزش کرده و راست گفته باشند، اما این با حرف سه نفر دیگر در تناقض است، پس نفر اول دروغ گفته و ورزش نکرده است. به همین ترتیب ثابت می‌شود افراد دوم و سوم هم دروغ گفته‌اند و ورزش نکرده‌اند. فرد چهارم راست گفته است، خودش تنها شخصی بوده است که ورزش کرده است.

(هوش ریاضی)

«گزینه ۲» ۲۶۶

(عمیر اصفهانی)

تصویر در آینه وارون جانبی و در آب، معکوس است. در دیگر گزینه‌ها جایگاه پاها و یا جایگاه شاخک‌ها عوض شده است.

(هوش غیرکلامی)

«گزینه ۴» ۲۶۷

(فاطمه راسخ)

سه الگو در صورت سؤال هست: